

EUSKARA ETA EUSKALDUNTZEKO P-LANAK OSINTXUN

“Osintxuarren iritzi eta hautemateak euskara eta euskalduntzeko planen inguruan”

Ibai Redondo Beitia

LABURPENA

Lan honen helburua osintxuarrek euskararen eta euskalduntze planen inguruan dituzten iritziak jasotzea da. Diskurtsoen analisia egin eta egon daitezkeen diskurtso ezberdinak identifikatuko ditut. Analisi hau egiteko metodologia kualitatiboan oinarrituko naiz, bereziki eztabaida talde eta elkarrizketa sakonetan. Iritzi eta hautemate hauek kontuan hartuta euskarak hurrengo urteotan Osintxun izan ditzakeen erronkak identifikatu eta euskalduntze planek kontuan hartzeko ideiak plazaratuko ditut.

0. SARRERA

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

UEMAko arduradunekin hitz egin ondoren, nire kezka eta beraien beharrak aztertuta **Euskarak eta berau berreskuratzeko planek herrigune txiki eta euskaldunetan duten onarpena ezagutzeko lan bat** egitea adostu genuen.

Aukeratutako herrigune hori Osintxu izango da. **Osintxu, herri izaera duen Bergarako Auzo bat (400-500 biztanlekoa, erroldako datuak eta errealak ezberdinak dira) eta azken migrazio oldearen ondorioz hainbat aldaketa soziolinguistiko jasan dituen**. Osintxun egin dudan ikerketaren helburua, **Osintxuarrek euskara eta indarrean diren normalkuntza planak nola bizi dituzten ezagutzea da**. Bizi esaten dudanean, plan hauek osintxuarren artean duten onarpena eragina, bizipen eta sentimendu nagusiak, aldekotasunak, kontrakotasunak, aukerak, arriskuak,... ere aztertu ditut.

Burutzera noan lana xumea da. Ikusten dudana, kontatzen didatenaren berri emango dut eta honekin batera aztergaien inguruko analisia egingo dut. Hainbat ari muturri egingo diet tira, jakinik korapiloak guztiz askatzea ezinezkoa izango zaidala, baina, espero dut korapilo horiek begi bistan uztea nahi duenak aska ditzan.

Esan bezala, **Osintxu** herri txikia izan arren, azken migrazio aldien ondorioz, aldaketa sozial eta linguitiko nabarmenak bizi izan ditu. **Gaur, orain 10 urte baino anitzagoa da zentzu horretan. Lan honek, aniztasun hori ere jaso nahi du, auzoan euskararen eta normalizazio planen inguruan diren diskutso aniztasuna alegia. Horretarako, jatorri, adin, sexu, ikusmolde...ezberdinetako osintxuarrekin egingo dut sakontze egitasmoa.**

Beraz, lanaren helburuak hauek izanik, metodologia kualitatiboaren aldeko hautua egin dut, ikerketaren oinarrian: 2 eztabaida talde, 2 elkarrizketa sakon eta hainbat galdetegi daudelarik.

Sarrera honekin amaitzeko eskerrik beroenak eman nahi dizkiet lagundu didaten guztiei: osintxuarrei, beraien denbora eskaini eta egitasmoa lantzeko beharrezko guztia eskaini didatelako; Euskararen Topagunean Auzoko proiektuaren arduradaraman neska horri, bereziki kontaktazio lanetan laguntzearen; Aztikerreko lankide ohiei, beraien ikerketei begiratu bat botatzen uztearen; UEMAko langile eta Lehendakariari lanerako aholkularitza eskaintzearen; eta Hizneteko langile fin eta Tutoreari eskatutako guztiari baietz esatearren.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

1. HELBURUAK

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Euskarak eta berau berreskuratzeko planek udalerrri txiki eta euskaldunetan duten onarpena ezagutzea, diskurtso ezberdinak ezagutzea da egitasmoaren helburua.

AZPI HELBURUAK

- Euskarak eta berau berreskuratzeko plan eta politikek herri txiki eta euskaldunetan duten eragina ezagutu eta **etorkizunerako irakaspenera ateratzea.**
- **Euskara, eta berau berreskuratzeko planak herri txiki eta euskaldunetako jende talde ezberdinek (gazteek, migratzaileek, nagusiek, emakumeek, gizonak) nola bizi dituzten ezagutzea:** bizipenak, sentimenduak, aldekotasunak, kontrakotasunak,...

2. METODOLOGIA

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Diskurtsoak ezagutu eta hauen azterketa egiteko **metodologia kualitatiboaren** aldeko aukera egin dut: **eztabaida taldeak eta elkarrizketa sakonak**. Honetaz gain galdetegi bat ere egin diet Eztabaida Taldeetan parte hartu duten guztiei.

LANDA LANAREN LABURPEN TAULA

- **Unibertsoa: Osintxu**
- **Eztabai taldeak: 2 (3 emakume eta 8 gizon)**
- **Elkarrizketa sakonak: 2 (2 emakume heldu eta gazte 1)**
- **Ekintzaileak: 5**
- **Auzotarrak: 7**
- **Auzokideak: 7**
- **Datak: uztailaren 3tik 16ra**

PARTAIDEAK AUKERATU ETA SAILKATZEKO HONAKO IRIZPIDEAK ERABILI DITUT

Herria

Osintxu aukeratzea ez da kasualitatea izan. UEMArekin hitz egin ondoren, udalerrri txiki eta euskaldun bat aukeratu beharra neukan. **Udalerrri txiki eta euskaldun horrek ageriko problematika edo erronka bat** izan behar zuen gutxienez euskalduntzeko. Osintxuk, ezaugarri hauek oso ongi betetzen ditu: herri euskalduna da eta UEMAn dago (Bergararen barruan); bertako biztanleak oro har, euskaraz bizi izan dira, baina, **immigrazio olde garrantzitsua** jaso dute azken urtetoan. Ari horri tiraka, bestelako errealitate eta erronkak ere identifikatzea izan da nire egitekoa. Bide batez, **euskalduntzerako administrazioek eta euskalgintzak martxan jarritako plan zein proiektuek osintxuarren artean sortzen dituzten iritzi, pertzepzio eta hautemateak aztertu ditut.**

Osintxu aukeratzeko beste arrazoietako bat, nire bizilekuarekiko duen gertutasuna izan da.

Jaioterria

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Jaioterriaren arabera sailkapen bat egin dut, honen arabera eta bereziki auzoan daramaten denboraren arabera gaiaren inguruko pertzepzio eta iritziak ezberdinak izan daitezkeelakoan. Baina sailkapen hau egin dut jakinik, partaide guztien bizilekua Osintxu dela eta bertan bizi diren momentutik osintxuar direla. Migrazio eta aniztasunaren gaia lantzen duten hainbat eragile (Euskararen Topagunea adibidez) erabiltzen hasi diren **terminologia** bera edo antzekoa erabili dut nik ere hainbatetan:

- **Auzotarrak: Osintxu bizi diren euskaldunak.** Bertan jaio edo urte asko bertan daramatzatenak.
- **Auzokideak: Osintxura bizi izatera joan direnak eta euskararengandik gutxi-asko urruti daudenak,** euskaraz ez dakitenak.

Onartu beharra daukat, lortu dudan jatorri aniztasuna ez dela nahi bezain handia izan: Osintxu edo inguruetan jaiotakoez gain Afrikarrak eta madrilen jaiotako bat izan ditut Eztabaida Talde edo Elkarrizketa Sakonetan. Nazioartetik Osintxura bizitzera joan izan diren gehienak Estatu Espainiarretik eta Afrikatik joan dira eta horietako batzuek lehen eskutik beraien iritziak emateko aukera izan dute. Ez ordea Europa eta Asiako beste leku batzuetatik bertaratu direnek.

Ekintzailetasuna

Ikerketa soziologiko hau egiteko nituen baliabideak kontuan hartuta (denbora mugatua, xoxik ez,...), Osintxuko herri bizitzan inplikaturik dauden zenbait pertsonengana jo dut, Auzo Alkate eta Auzo Batzarrarengana hain zuzen. Beraiengatik ez baldin bazen, lan hau egita ez litzateke posible izango.

- **Auzo Alkate eta Auzo Batzarraren inplikazioa.**

Sexua eta adina

Sexua eta adinaren arabera, gaiarekiko hautemate eta iritziak aldatu daitezke. Horregatik, adin guztietako herritarrak eta sexu aldetik oreka bilatzen saiatu naiz. Auzotarren artean posible izan da, ez ordea Auzokideen artean. Egia da bigarren kolektibo honetan gizonezko gehiago daudela emakumezkoak baino, baina agerikoa da

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

baita ere emakumeen ikustezintasun eta arlo publikoan duten bigarren edo hirugarren mailako papera. Arazo hau gainditzeko ahalegin handiago egin beharko litzateke.

- **Sexua:** emakume eta gizonen arteko oreka.
- **Adina:** gazte, heldu eta nagusien inplikazioa.

Eztabaida Taldeak eta Elkarrizketa Sakonak

Esan bezala, diskurtsoen analisia egiteko 2 eztabaida talde, 2 elkarrizketa sakon eta hainbat parte hartzaileentzako galdetegi bat egin ditut.

Bi eztabaida taldeen eta elkarrizketen hainbat xehetasun eman eta beste batzuk gorde egingo ditut, behar den informazioa eman, baina parte hartzaileen iritzien anonimotasuna mantentzeko helburuarekin. Ondorengo txostena, parte hartzaile hauen iritzi eta hautemateen arabera egin da :

- **1. Taldea. Osintxuko Auzotarrak:** 4 laguneko taldea osatu dut. Parte hartzaileen perfila: herriko dinamiketan inplikatuak; 35-50 urte bitartekoak; emakumeak eta gizonak; euskaldunak.

ADINA	SEXUA	EREMUA	JAIOTERRIA
Heldua	Emakumea	Auzo Batzarra	Osintxu
Heldua	Emakumea	Auzo Batzarra	Arrasate
Heldua	Emakumea	Auzo Batzarra	Arrasate
Heldua	Gizona	Auzo Batzarra	Arrasate

- **2. Taldea. Osintxuko Auzokideak.** Kanpoan, atzerrian jaio eta bertara bizitzera joandakoekin. Talde hau 6 lagunekoa eta anitza izan da: adina, jatorria, hizkuntza, hizkuntzarekiko jarrera,... Arazoa, eztabaida taldean parte hartzeko emakumenak aurkitzea izan da. Era berean, migratzaile guztiak afrikarrak dira, auzoan pisu gehien duten kolektiboak bertan daudelarik, baina, anitzagoa ere izan zitekeela jakitun. Eztabaida talde honetako hizkuntza gaztelera izan da, bertaratutako guztien artean adostuta.

ADINA	SEXUA	EREMUA	JAIOTERRIA
Heldua	Gizona	Auzokidea	Maroko
Heldua	Gizona	Auzokidea	Maroko
Heldua	Gizona	Auzokidea	Mauritania
Heldua	Gizona	Auzokidea	Sahara
Heldua	Gizona	Auzokidea	Senegal
Heldua	Gizona	Auzokidea	Senegal

Honetaz gain **bi elkarrizketa sakon** egin ditut:

- ✓ **Osintxuko emakume helduekin.** 60 urtetik gorako bi emakumerekin egin dut. Lehen bi eztabaida taldeek emandakoa aztertuta, nagusi eta emakumen iritzi eta hautemateak jasotzea garrantzitsua zela iruditu zait. Horregatik egin dut elkarrizketa sakona beraiekin. 2 haizpa aukeratzearen arrazoia, bizipenak lasaitasun osoz azaltzea izan da, ez baita erraza, emakumea eta heldua izanik ikerketa batean parte hartzea.
- **Osintxuko gazte ekintzaile batekin.** Normalkuntza planetan, pertzeptzio eta hautemateetan, adinak zer esan handia izaten du. Gazteen ikuspegia lantzeko, Osintxuko gazte ekintzaile bati elkarrizketa sakona egin diot. Gainera gazte hau Madrilen jaioa da eta bere testigantza oso interesgarria delakoan nago.

Landa lana

Landa lana uztailaren 3 eta 16a bitarte egina izan da Osintxun.

Pausoz pauso

Gaiak eta helburuak aukeratzea izan zen lehen lana. UEMA zein HIZNETekin hitz egin eta egitasmoa egiteko baietza jaso nuen.

Ondoren, egitasmoaren aurre diseinua edo diseinu orokorra egin eta tutoreak begi honez ikusi zuen. Behin hori eginda, **diseinua zehazten joan naizen bitartean tutorearekin hainbat kontsulta egin ditut.**

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Hurrengo lana, **lehen kontaktazioak egin eta eztabaida taldeetarako gidoiak prestatzea** izan da. Behin **bi eztabaida taldeak egin eta saioek eman zutena hausnartu ondoren, bi elkarrizketa sakon egitea erabaki nuen, ahul xamar geratzen ziren hainbat arlo indartzeko asmoz: nagusien ikuspegia; emakumeen ikuspegia; eta gazteen iritzia.**

Azkenik, txostenaren eranskinak osatu eta hauek oinarri hartuta diskurtsoen analisia zein txosten hau egitea izan da lana.

2. EMAITZA

Ikerketari begiratuta norbaitek pentsa dezake Osintxu bitan banatzen dela: kanpokoak eta autoktonoak. Inondik inora ere ez, **Osintxu osintxuar guztiek osatzen dute**, Osintxun jaiotakoek, urte asko daramatenek eta etorri berriek, ikerketa behintzat ikuspegi horretatik egina dago. Garbi daukat, Osintxu, osintxun bizi diren guztiek osatzen dutela, **dena den, immigrazio fluxu garrantzitsua gertatu da azken urteotan eta auzoko/herriko aniztasunean eragin nabarmena izan du.**

Migrazio eta aniztasuna, hau izan da aztertutako gaietako bat, baina ez bakarra: osintxuarrek euskararekin eta hizkuntzekin duten harremana aztertu dut; ama hizkuntzaren babesa; haur eta gazteen euskararen ezagutza, erabilera eta joera berriak; euskalduntzen planen eragina, administrazioena eta euskalgintzarena; iraganari ere begirada bat bota diot eta Osintxun euskarak izan dezakeen etorkizunaren gainean berba egin dut osintxuarrekin.

Azken finean, **lan honen emaitza ez da nire meritua**, hemen bereziki osintxuarren iritziak, jarrerak eta hautemateak biltzen dira. Zentzu honetan landutako gai bakoitzaren inguruan osintxuarrek duten iritzia (adibideekin lagunduta) azalduko dut; **iritzi hauek aztertu eta nire hipotesiak plazaratuko ditut; eta amaitzeko, gai bakoitzeko ondorio nagusiak labur azalduko ditut.**

Emaitza hau benetan emankorra izan dadin, denbora, gaitasun eta baliabide gehiago dituztenek nik azaletik jorratutako gaietan sakontzea beharko litzatekeela uste dut. Ahaztu gabe ikertzea eta hausnartzea eraginkorrak izango badira praktikan ekintzak eta ongi landutako proiektuak behar direla.

2.1. ZER DA EUSKARA OSINTXUARRENTZAT

Osintxuarrentzat euskara zer den aztertzeko elementu positibo eta negatiboen analisia egin dut.

Elementu positiboak

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

- Osintxuar askorentzat euskara beraien bizitzaren oinarria da, nortasunaren ardatza da:

“Euskara da euskaldun eitten gaittuana” (ET1,E1)

“euskeria super inportantia da” (ET1,E1)

“euskera gure altxorra” (ET1,E4)

- Beste askorentzat euskara komunikatzeko hizkuntza da

“Neretako euskeria da nere bizitzan oinarri. Neretzat euskera nere herraminttia da komunikatzeko, aisialdian, lanian,...” (ES2)

- Euskara, euskal kultura ezagutu eta norberarena konpartitzeko tresna ere bada.

“Hace tres días hicimos aquí cada uno trae la comida. Los vascos, los marroquíes, los saharauis, de todo” (ET2, Maur)

“Honek ibili dien hemen Marrokixak eta kozina kontuan eta hemen ibili dia pasa dan ostiralian eta selakuak eurek eindako tartak!!!Zelako ederra; ? Ta harek bu...jun die pozik!” (ES1)

- Euskara Osintxura heldu berri batzuentzat lagunak egiteko eta lankideekin komunikatzeko hizkuntza da.

“Si. Yo llevo dos meses. Pero más en la calle con los amigos, en el trabajo...¡hablar mucho eh! No hablo bien eh,pero...” (ET2, SEN2)

“Pero de verdad de verdad prefiero en euskera. Por que no quiero que si están hablando de bueno a mi en euskera me meten duda. Igual estaban hablando bien en euskera y tienen duda y meten frases en euskera. Por que a mi me gusta aprender, sin tener duda” (ET2, SEN2)

- Euskararen normalizazioa lortzeko lana eta ahalegin militantearen beharra errotua dago osintxuar askoren artean.

“euskarari eusteko lana ein behar da” (ET1, E4)

“Cataluñan bezela eingo bagiñu... tonto jarri bihaga” (ET1,E3)

“Eta ez badakixe erantzuten...Hiria dok kulpia ez dok neria” (ET3,E3)

Elementu negatiboak

- Osintxuarren artean ere badago euskararen alde egiten ez duenik, eta horiek adjektibo batekin kalifikatzen dituzte: “galduak”.

“Gure arteko batzuk be galduak izango die” (ET1, E4)

- Euskararen egoera aztertzean kontura izan dira egoera uste baino okerragoa dela:

“Orduan konturatu giñan pentzau baino okerrau zala. Pentsatzen giñuan, betik euskeraz eta Osintxun ikan...” (ET1, E3)

- Behin eta berriz ageri da Eztabaida Talde eta Elkarrizketa Sakonetan euskaraz ez dakienarekin edo ustez ulertzen ez duenarekin gaztelera erabiltzea. Joera edo ohitura hau ere hitz batekin definitzen dute “edukaziñua edo”.

“Eztakit edukaziñuagaittik edo taldian badago norbaitt eztakixena segittuan erderara” (ET 1,E2)

- Ume eta gurasoen erabilerarekin zalantzak daude.

“Umiak bai, baina amiek gero eta gutxiau gabiz eitten .Ba nik ikusten dot Osintxun euskeria galtzen dabilela.” (ES1)

- Euskaldunak ez diren auzokide batzuek, euskara Lanbide Heziketan edo lan postuak lortzeko arazo edo oztopo gisa ikusten dute (ES1)

“Yo tengo un problema para aprender. Tengo que ir a apuntar a Eibar o a otro sitio. Hice un curso en castellano y ahora quiero hacer otro. Modulo de ciclo medio. Este año también voy a ir pero me han dicho que el grupo que va ir, solo va ir en euskera. Si quiero apuntarme tengo que ir a Eibar o a Elgoibar. Para mi es problema porque quiero sacar este título en Bergara” (ET2, Marr2)

Ahora estamos igual obligados a aprender euskera, por que muchos trabajos que salen piden el dominio del euskera. Y así ya un poco de obstáculo para nosotros. Por que vas a apuntar para el trabajo y si no tienes un buen dominio del euskera escrito y hablado estás fuera (ET2, Marr2).

Osintxuar askorentzat **euskara komunikatzeko hizkuntza** da, baina baita askoz gehiago ere. Hauetako askorentzat euskara **nortasun ikurra** da, zaindu beharreko **altxorra, bizitzaren ardatza** eta Osintxuren izaeraren ispilua.

Osintxuko auzotar (euskaldunak) eta auzokide batzuentzat (iritsi berriak)

kohesiorako elementua ere bada euskara. Euskara, **euskal kultura eta kultur**

aniztasunari ateak irekitzen dien giltza da. Euskara eta euskal kulturaren bitartez, herrialde ezberdinetako gastronomiaz, dantzez eta ohiturez gozatzeko aukera izan dute osintxuarrek.

Dena den, **oraindik orain asko dago egiteko euskara kulturen arteko zubi lana egiteko hizkuntza nagusia izan dadin. Horretaz kontziente dira herritarrak eta euskaraz bizitzeko lan handia dagoela egiteko aitortzen dute.**

Zentzu honetan, **euskararen normalizaziorako negatiboak diren iritzi eta jarrerak ere ikus daitezke** oraindik orain. Hala, batek baino gehiagok euskara lanpostua lortu edo ikasteko arazo edo **oztopo gisa** bizi du. Ahatik, osintxuko euskaldunek ere argi dute, gehiago egin daitekeela euskaraz bizitzeko: **“galduak”** berreskuratu; gurasoen artean gaztelera erabiltzeko joera ekidin; **“edukaziño”** gutxiago izan, euskaraz ongi ez dakienarekin euskaraz hitz egin.

“Edukaziño” honetaz luze eta zabal hitz egin daiteke eta adituei gai honetan sakontzeko aukera kendu gabe, **egoera psikologiko ahul baten erakusle ere badela esango nuke. Esan liteke, euskaldunak eta osintxuarrak hamarkadetan hezi gaituztela “edukaziño” gehiago izateko.** Horrela erakusten du bi emakume osintxuar nagusiekin egindako elkarrizketak eta hauek jasandako humilazioek. Edota etengabe boteretik zer dagoen ongi eta zer gaizki erakusteko ahaleginek. **Honen aurka, osintxuko euskaldunen borondatea begi bistakoa da,** baina baita, osintxura iritsi berri diren hainbatena ere eta horren adibide ugari jaso ditut: **“Pero de verdad de verdad prefiero en euskera “(ET2,SEN2); euskaraz bai eta gaztelera ez dakien Malitarrarena; edo berari gaztelera hitz egitean haserrentzen den madrildarrarena.**

Euskaraz bizi nahi dutenen arteko harremanak sendotzeko tresna berriak behar dira Osintxun, auzotar euskaldunak eta euskara ikasi nahi duten auzokideek elkarri laguntzeko.

2.2. MIGRAZIOA ETA HIZKUNTZA ANIZTASUNA OSINTXUN

Azken urteotan Osintxu aldatu egin da. Dozenaka lagun iritsi da munduko hamaika lekutatik. Honek Osintxu auzo euskalduna izatetik, auzo euskaldun eta eleanitza izatea eragin du. Osintxuarrek makina bat bizipen izan dituzte azken urteotan eta zer pentsa ugari ematen du gaiak.

- ✓ **Osintxuko euskaldun guztiak gutxienez elebidunak dira**, euskara eta gaztelera dakite. Familian eta lagunekin euskara da nagusi, baina, lanean bereziki gaztelaren indarra nabarmena da. Eskolan garai batean gaztelera zen nagusi eta gaur egun euskaraz ikasten dute.

“...euskera etxian (ET1, E3);

“Euskera kalia Erderia eskolan lehen ...”(ES1,E1);

“Erdera lanian” (ET1,E4)

“Erdera Osintxun primera y segunda cadena ikusten” (ET1, E3)

- ✓ **Osintxura bizitzera etorri direnetatik asko eleaniztunak dira**. Afrikar guztiek “lingua franca” bat edo gehiago hitz egiten dute, nagusiki Arabea eta Frantsesa. Beraien herrialdeetako hizkuntza gutxituren bat ere badakite. Eta noski, ia guztiak gaztelera mintzatzeko gai dira.

“Si, en casa hablamos Arabe”(ET2, Mar1);

“Frances, Arabe, Castellano y un poco de ingles” (ET2,Mar1)

“Arabe, Frances, Castellano e ingles y euskera pixka bat, un poquito” (ET2, Maur);

“Si vas ahí y se habla una lengua hay que aprender y yasta (ET2, Sen2).

“Si vienes a Senegal vas a hablar France por que se habla en todas partes” (ET2, Sen2).

- ✓ Oro har, **norberarena ez den hizkuntzarekiko jarrera ekonomizista edo instrumentala dute Osintxura nazioartetik bizitzera etorri direnek. Eta Osintxuko euskaltzaleek ere, gutxi gorabehera jarrera bera izango luketela onartzen dute.**

“...si quieres trabajar tienes que aprender Español” (ET2,Marr1)

“Para trabajar y para cualquier cosa. Si vas a hacer un trato y no te entienden...” (ET2,

“Irlandara juten haiz eta Gaeliko ikasiko eban? Nik behintzat inglesa. Honek gauza bera...” (ET1, E3).

“Kanpotik etorri dienak lehenengo nahi dabena da hitz eittia eta erderara jotzen dabe” (ET1)

“Euskeriakin Euskal Herrixan bakarrik dauke eta igual die jendia bakarrik pasuan datozenak eta hemendik kanpo...” (ET1).

- ✓ Senegaldarrei, Saharauei,...**Hizkuntza gutxietuak hitz egiten dituztela onartzea kostatzen da. Eztabaidan aurrera egin ahala eta espreski galdetuta soilik onartzen dute.**

“Sí también hablo Wolof y el idioma de Senegal. El Wolof se habla en todo Senegal. Si no sabes france Wolof. Y luego en la ciudad en que vivimos se habla el Cerer” (ET2, Sen2)

“También hablo Hasani” (ET2, Sah)

- ✓ Eztabaidan parte hartu dutenetako zenbaitek, **hizkuntza gutxitu batzuekiko behintzat ez dituzte jarrera egokienak.** Beraientzat nagusiak hizkuntzak dira eta besteak dialektoak.

“En mi país se hablan varios idiomas” (ET2, Sen2). Berehalako erantzuna “Dialectos” (ET2, Marr1)

“En Marruecos Arabe, France, Serany,...Hay cuatro o cinco dialectos”. (ET2, Marr1)

- ✓ **Hizkuntzak gutxiagotasun egoeran egoteko arrazoien jakitun dira Osintxuar gehienak, beraien jatorria dena delakoa izanik ere.**

“Eso pasa antes aquí en Euskadi, con franco prohibido hablar en euskera el idioma de aquí” (ET2, Maur)

“Son cosas políticas de Franco, es otra cuestión” (ET2, Marr1)

- ✓ **Kanpotik etorritako gehienek eta elkarrizketatu ditudan guztiek euskara begi onez ikusten dute, baina ikasteko behar den beste gutxik egiten du. Umeek euskaraz ikas dezaten begi onez ikusten dute eta hainbat euskaltegira ere joan da.**

“Hablo con los niños en euskera algo” (ET2, Marr1)

“ Yo hablo, Arabe, France, Castellano y euskera un poco” (ET2, Maur)

“Euskera ikasteko asmua be bazeukan amak. Bere seme alabak azkenien hizkuntza arraro baten dabiz berbetan eta nik uste dot hori oso inportantia dala” (ET1, E2)

“Azkenian zuk babestu ein behar dozu jende hori “ (ET1,E4)

“Guk euskera eta integraziñua landu biharra daukagu eta ez da lan erreza”
(ET1,E4)

- ✓ **Etorri berrien kopurua handia dela eta kezka dago Osintxun. Ghetuak sortzen ari direla eta laguntza behar dutela azaldu dute.**

“18-20 porzientua eta lehen 5-6” (ET1)

“Eta eztaikit gero eta etorkin gehixau dare, da pasada bat. Lehen zan %18xa oin igo ein da... 2012xan %18xa eta oin %23-22xa. Eta...Hainbeste egonda errezaua da ghetuak eittia eta zailaua da integratzia. Adibidez lehenengo etorkinak etorri zienian zian...Gurekin ibiltzen zian, osintxuarrekin eta hori euskerantzat ona da. Baina oin ghetuak sortu dia ta...” (ES2)

- ✓ **Euskararen aurkako jarrera larriak, urriak eta garai batekoak zirela uste dute** nirekin egon diren osintxuarrek. Dena den, gazteleraren inposaketa eta euskararen zapalkuntza garai batean gertatu arren, **osintxuar askok barru barruan du miña.**

“Garai batian euki giñuan, oin dala 30 urte edo...Euskeraren kontra” (ET1, E4)

“Etorri zienak igual inork ez zeban egin euskeraren aldeko pausorik” (ET1, E4)

“Lehenguak nazionalak zien eta gu behartuta genden erderaz ikastera”
(ET1,E3)

“Lehen zan kontra eta oin da gehixa indiferente” (ET1,E4)

“eskolan beti botatzen zozkuen kulpia euskeraz eitten giñualako. Ta nik amai...” (ES1)

“ Guk “Cara al sol” eta dana ikasi giñuan eskolan eh? Gobernadoria etortzen zanian...” (ES1).

- ✓ **Eskolak, etorri berrien haurrek euskara ezagutzea bermatzen du. Osintxun eta** inguruetan D ereduak bakarrik egotearen ondorioa da hau osintxuarrentzat.

“anaia-arreba Marrokixak euskeraz eitten dabenak euren artian eskolan behartuta dare euskeraz ikastera eta hori ona dok” (ET1, E3)

“gure adinetik gertu darenak eztauke arazoik, gurekin ibiltzen die, gustora dare...Eta umiak ikusten da ondo integrata darella, euskeraz eitten dabe danak, ulertzen dabe eitten dabe...” (ES2)

- ✓ **Azken boladan Osintxura bizitzera etorri direnak, beraien egoera ekonomikoa hobetzeko egin dute. Bertan gustura daude eta auzotarrekin harreman ona dutela diote. Hartara, lana duten bitartean edo lanerako esperantza duten bitartean bertan geldituko dira gehienak.**

“Sea vasco, musulman,...Nos llevamos bien todos. Nunca he tenido problemas”
(ET2, Mar1).

“Osintxu? Si hay trabajo bien, pero ahora...” (ET2, Saha)

“... hay ayuda del Gobierno Vasco sino...Mejor tener trabajo” (ET2, Maur)

“ Bien en casa, los niños son contentos y eso es lo importante” (ET2, Marr1)

“... no tengo problemas con la gente del barrio. Estoy bien, muy bien” (ET2, Marr1)

- ✓ Hainbat testigantza jaso ditugu, etorri berri batzuek euskararekin duten jarrera bikainaren erakusgarri. Etorkizunera begira esperantzari lehioa zabaltzen diote jarrera hauek.

“Honek ez dare kontra. xxx. Ganbiako mutil bat etorri zana eta euskeraz ikasi zauen bakarrik eta oin hori erderia da beharrezkoa eta erderaz ikasten dabil gurekin euskeraz einda bestelako harreman bat sortzen dala eurak be ikusten dabe” (ET1, E2).

“Madrildar bat, andria Bergarakua da etorri da Osintxura bizitzera eta ezta euskeraz. Baina umia dauka, ikasten dabil, ezta eitten, ulertu eitten dau eta esaten dau, neri ein euskeraz. Eta ez bajatzu eitten hasarretu eitten da. “Ez badotzut ulertzen esango dotzut. Baina nere ein euskeraz”. Etortzen da bileretara euskeraz eitten dou, berak ulertu eitten dau eta nahiz da ez ein. Zuk jarrera ona baldin badaukazu, euskeraz eta bileriak jarraitu eitten dau” (ES2).

Ikerketa hau egin ahala oso konturatzen ari naiz Osintxu asko ari dela aldatzen denbora gutxian. Herri txiki eta euskalduna izatetik, hizkuntza eta kultura aniztasunerako aldaketa gertatu da.

Osintxuko gaur egungo biztanleetako askok **bi immigrazio aldi** ezagutu dute.

Lehena, Frankismo garaikoa, estatu espainiarretik etorritakoena. Migratzaile kopurua ez zen oso altua izan, lanera etorri ziren, baina, oro har, ez zuten euskara ikasteko beharrik sentitu, gaztelarekin aski zuten eta bazirudien etorkizuneko hizkuntza izango zela. Gerora gauzak aldatu egin dira eta euskara bere lekua

irabazten ari da. Gaur egun, Osintxura joan ziren haien seme-alabak euskaldunak dira.

Bigarren immigrazio aldia azken 5-10 urteotan gertatu da bereziki (eta gaur egun arte iraun du). Askoz jende gehiago iristen ari da eta jatorriak ere anitzak dira (bereziki marokiarrak) . Honek hizkuntza aniztasun zein kultura aniztasun handia eragin du, kontuan hartu behar dugu gainera etorri berri gehienek hainbat hizkuntza ezagutzen dituztela (haietako gehienek hiru hizkuntza edo gehiago hitz egiten dituzte). Euskararekiko jarrera ona dute, baina, lehenengo ikasten duten hizkuntza gaztelera izan ohi da. Lanera etorri dira, eta lanerako zein komunikatzeko hizkuntza instrumentalena aukeratzen dute gaztelera, euskara ikasteko urratsa egitea gehiago kostatzen zaie. Kasu honetan, seme-alabak euskaldunak eta eleanitzak dituzte (euskara, gaztelera eta gutxienez jatorrizko herrialdeko hizkuntza dakite).

Etorri berri askorentzat beraz, hizkuntza aniztasunaren gaia ez da batere arraroa. Gainera, beraietako askok ere gutxiagotasun egoeran dauden hizkuntzak hitz egiten dituzte. Dena den, azpimarratzekoa da euskaldunok bizi izan ditugun antzeko humilazioak edo gogorragoak jasan dituztela beste leku askotan.

Horregatik, ikerketan zehar ikusi izan dut batetik, lotsa puntu bat hizkuntza gutxitu batean mintzatzearen; eta bestetik, hizkuntza nagusietan (arabea, frantsesa) mintzatzen diren batzuek hizkuntza gutxituak mespretxatzeko joera.

Osintxuko euskaldunek aldi berean bi erronkari erantzuteko beharra ikusten dute: batetik, auzo/herri euskalduna izaten jarraitzea; bestetik, etorri berriei harrera egin eta Osintxuar guztientzat ongizatea bermatzea.

Euskalduntzearen ikuspegitik ez da erronka makala. Etorri berrien kopurua biztanlego osoaren %20 ingurua da (errolako datuak ez dira errealak) eta osintxuarren **hitzetan ez da batere erraza garai batean bezala harreman eztuak izan eta euskarara erakartzea, ghetoak ere sortzen hasi omen dira.**

Dena den, elementu positiboak ere ugari dira: etorri berriek euskararekin duten jarrera ona da izandako harremanen arabera; hainbat euskara ikasten ari da; seme-

alabek D ereduari ikasten dute eta ongi iruditzen zaie;... **Etorri berriei harrera eta laguntza eskaintzeko joera ere nabarmena da: auzo giroan parte hartzeko ekimen bereziak antolatzen dira; zalantza eta kezken gainetik jarrera positiboa erakutsi dute nirekin egon diren guztiek.**

2.4. AMA HIZKUNTZA

- ✓ **Osintxuar gehienentzat ama hizkuntza eta etxeko hizkuntza euskara da.**

“Guk sekula be eztou ein erderaz, baina sekula bez! Nere etxian gure umiekin da eztogu sekula bez berba bat erderaz ein “ (ES1)

- ✓ **Zenbaitentzat euskara eta gaztelera dira etxeko hizkuntzak.**

“Madriilen eta ez nekixen euskeraz. Etorri nitzan Osintxura eta segitxuan ikasi neban, Osintxun kalia oso erreza da euskera ikastia. Ba etxian eta kalia, bi hilabetian segitxuan ikasi neban” (ES2).

- ✓ **Etorri berri gehienek etxean bere jatorrizko hizkuntzari eusten diote.**

“Si, en casa hablamos Arabe” (ET2, Maur)

“Para hablar en casa Arabe. Porque euskera ya van a entender en la escuela” (ET2, Mar1)

Osintxuar gehienek ama hizkuntza euskara da, beraz, etxean eta familian oro har, euskaraz hitz egiten dute. Zenbait kasutan aita edo amak gaztelera hitz egiten du eta kasu horietan bi hizkuntzak dira etxekoak. Azkenik, azpimarragarria da, gurekin egon diren etorri berriek etxean bere jatorrizko hizkuntzari eusten diotela. Pentsatzen dut gai honi garrantzia eman behar zaiola. **Iruditzen zait, oso garrantzitsua dela euskararen berreskurapena lortzeko gainontzeko hizkuntzei ere aitortza eta bere lekua egitea: etxean, kalean, eskolan... Euskaratik gainontzeko hizkuntzak aitortuz, balioa emanaz, lekua eginez gure hizkuntzarekiko ere aitortza, eta bertakoa denez, lehentasuna eskatzeko egoera hobean egongo ginatekela. Ama hizkuntza, etxekoa denentzat da garrantzitsua eta denok errespetatu beharrekoa. Dena den, nire ustez, euskara kohesiorako eta hizkuntzen arteko zubi lana bermatzeko hizkuntza izan behar da.**

2.5. HAUR ETA GAZTEAK

- ✓ **Euskara haur eta gazte guztiek dakite.**

“jakin gaur danak dakixe” (ES1)

“Hablan euskera y castellano” (ET2, Maur)

- ✓ **Bergara erdaldunagoa da eta horrek eragina dauka erabileran eta kalitatean.**

“kruzatzen naiz neska-mutiko pila batekin eta esango neuke erdera pilla bat.

Pistinetatik autos-hornosera” (ET1,E4)

“Osintxuarrak bai. Osintxun dana euskeraz eitten dou, baina gero Bergarara etortzen gazenian kriston diferentzia dago. Ez da horrenbeste euskeraz eitten.

Osintxun danok euskeraz bizi ga, bueno ingurukuak behintzet” (ES2)

“ hori hemen plazan be ikusten dou” (ET1, E3)

- ✓ **Telebistak ere eragin negatiboa dauka gazten hizkuntza joera eta erabileran. Telebistan gaztelera da jaun ta jabe.**

“Baina entornuagaittik, telebista...erderaz gehixau “(ET1, E3)

- ✓ **Euskararen kalitatearekin badago kezka. “Erderakadak” eta hizkuntzak txandakatzeko joera dago.**

“euskera-erderazko nahasketa erabiltzen da” (ET1, E4)

“sekulako erderakadak” (ET1, E1)

- ✓ **Adin tarte batean gaztelerarako joera dago.**

“Hor dagola adin tarte bat ez, errezau jotzen dala erderara, eztakit dan por guay edo...Gero berriz berreskuratzen da eta nik uste dot berreskuratuko dogula” (ES2)

- ✓ **Gazteek euskaraz oro har zuka hitz egiten dute, hika galtzen ari da.**

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

“ Hika gaztien artian ez da erabiltzen. ya bakarrik erdi brometan Bronkak botatzeko” (ET1, E4).

“Ika eitten dou. Ibiltzen ga 3-4 bat lagun eta ika. Gero neskei eta zuka” (ES2).

- ✓ **Gurasoen hizkuntza ohiturak umeen hizkuntza ohituretan eragiten dute eta maiz gurasoak ez dira erreferentzia ona.**

“Guraso batzuk umiai esaten fan zaittez hara eta...Eta gero artian erderaz eittean daue eta horrek balixua kentzen dotza euskeriai” (ET1,E2)

“ Euskera eizue! Eta guk, eta erak erderaz dabizte. Lehen be hori gehixau edo gutxiau baina.... (ET1, E4)

Haur eta gazte guztiak ezagutzen dute euskara eta hitz egiteko gaitasuna ere badute. Datu hau oso positiboa eta kontuan hartzekoa da, etorkizunean Osintxun euskaraz bizi ahal izateko oinarria badu. Kasu honetan hezkuntzaren garrantzia ere azpimarratzekoa da, haur eta gazte guztiak euskara ezagutzearen arrazoia hor baitago.

Osintxuko gazteek oro har euskaraz hitz egiten dute. Alta, euskararen kalitatea kezka iturri da: hizkuntza txandakatzek eta erderakada ugari erabiltzen dituzte gazteek. Zentzu horretan, gaztelaren eragina nabarmena da. Telebistak eragin handia du gazteen hizkuntza joeretan. Aipagarria **da Bergara erdaldunagoa izateak haur eta gazteengan gaztelarako joera eragiten duela. Bereziki bada adin tarte bat, 12-15 urte inguruan, joera hori oraindik eta handiago dena.**

Gauzak horrela, Osintxun euskarak etorkizuna izan dezan, auzoan bertan egiten den lanaz gain, inguruan egiten den lanak garrantzi handia du. Bereziki Bergaran, herri honekin baitute lotura nagusia haur eta gazteek. Hortik harantzago, garbi dago euskararen berreskurapenerako Euskal Herri osoan egiten den lanak eragin nabarmena duela: hezkuntza, komunikabideak, komunikazio teknologiak, aisialdian, **gazte hizkera,...**

Azken gai honetan asko sakondu daiteke. Baina azaletik bada **ere hika hitz egitetik zuka hitz egiterako trantsizioan da Osintxu.** Bertakoek ez dute kezka handiegirik gai

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

honekin,” euskaraz hitz egiten duten bitartean...” Eta ni ere neurri batean ados nago. Baina hika erabiltzen dutenean “bronnak botatzeko”, “brometan” erabiltzen dute. Eta azken finean hobe da bronnak eta bromak euskaraz egitea gazteleraz baino. Euskal Soziolinguistikan ari direnek, gazte hizkera biziaren garrantzia azpimarratzen dute eta **nire ustez hikak hori ematen dio euskarari, bizitasuna**. Nik badaezpada haur eta gazte euskaldunei, naturalki hika ere hitz egingo nieke eta hor guraso eta nagusiek badute zer eginik, modu naturalean transmititu eta nahi badute erabiliko dute. **Osintxuarrei gomendio bat egingo nieke ez dezatela euskararen altxor eta tresna hori galtzen utzi.**

Ahatik, erabat ados nago lan honetan zehar osintxuarren ahotik entzun dudanarekin. Garrantzitsua euskaraz hitz egitea da eta **“gurasoak eredu izan behar gara”**.

Bukatzeko, esango nuke, haur eta gazteak etorkizuneko Osintxuren ispilu izan daitezkeela gaur eta zainduz gero etorkizun aparta dute. Osintxuko haur eta gazteen kohesiorako hizkuntza euskara da gurasoen jatorria dena delarik ere. Gainera, beste hamaika hizkuntza hitz egiten dakite eta beraien erabilera ona egiten dute: etxean, familian, anai-arreben artean, senegaldarren artean, marokoarren artean,... **Abestiak dioen bezela “herri jakintza nahi dugu, herri bakoitzak beretik emanez”, umeek egiten dute...**

2.6. EUSKALDUNTZE PLANAK ETA LANAK

Administrazioek (Udala, Foru Aldundia eta Eusko Jaurlaritza), euskalgintzak eta herritarrek lan asko egin dezake hainbat eremutan euskararen normalizazioa lortzeko. Zaila da definitzea zein den administrazioaren eremu “naturala” eta zein euskalgintzarena edo herriarena. Kasu guztietan elkarlanak ematen ditu fruiturik onenak. Hurrengo lerroetan hezkuntzan, etxebizitza, lan munduan, aisialdian,... egindako lana osintxuarrek nola ikusten, zein iritzi eta hautemate dituzten aztertuko dut.

Hezkuntza

- ✓ **Hezkuntza sistema euskararentzat etsai nagusi izatetik euskararen berreskurapenerako tresna garrantzitsuena izatera pasa da eta horren lekuko dira osintxuarrak.**

“...eskolan beti botatzen zozkuen kulpia euskeraz eitten giñualako. Ta nik amai...” (ES1)

“Guk *Cara al sol* eta dana ikasi giñuan eskolan eh? Gobernadoria etortzen zanian...” (ES1)

Yo tengo en San Martin una y al lado en Agirre otra. Los dos pequeños aquí en Osintxu (ET2,

“...eskolan behartuta dare euskeraz ikastera eta hori ona dok Bergaran be ya ez dago A ereduik eta hola ba euskeria ikasiko dabe” (ET1

Adibide hauetan ikusten den legez, Escuela Nacionaletik, Ikastola, Eskola Publiko euskaldun eta Osintxuko eskolara pasatu gara hamarkada gutxitan. **Escola Nacionalean hizkuntza bakarra gaztelera izatetik eta haurrak euskaraz egitearren umilatzetik beste egoera batera pasa gara.** Aitzindariak Ikastolak izan ziren eta gaur egun Bergarako ikastetxe guztietan euskara da **hizkuntza nagusia eta lehentasunezkoa. Gainera euskarak herriko ikastetxeetan duen estatus horrekin ados dira ia osintxuar guztiak.** Gaztelera jakitea ere erabat bermatua dago eta herritar guztiek ezagutzen dute hizkuntza hori. Azken aldiari atzerriko beste hizkuntza batzuek, bereziki ingelesak leku nabarmena hartu dute eskolan. Dena den, **badago beste erronka bat, gero eta anitzagoa den jendartean haurren ama hizkuntzari begirunea izatea eta ahal den neurrian bultzada bat ematea.**

Etxebizitza

- ✓ **Orain urte batzuk auzotar asko kanpora bizitzera joaten zirela eta, Osintxuren etorkizuna bermatzeko etxebizitza politika adostu zuten udalak eta herritarrek. Osintxuarren iritziz fruituak eman ditu, baita euskararentzat ere.**

Orain kezka dago, etorri berriak egoera txarrean dauden etxeetan bizi direlako.

“Gurian bai, baina jotzen badazu atzeratu jende asko junda. Bergan bizi die Osintxuko asko” (ET1,E4)

“Urte askuan ez da aukerarik egon, etxeik eta ez da egon.” (ET1

“...gehixena Osintxuarrak die etxe berrixetan. Baina kanpotik etorritxakuak be badare” (ET1,

“ Etxe oso zaharrak dare eta guk bakarrik ezin...” (ET1,E4)

“ Yo busco una casa en Bergara, si hay mejor. Aquí tienes que coger el autobús, mucho gasto, es caro. Para mi mejor Bergara (ET2, Maur).

“...Por aquí vivo en un piso más barato. Si llaman para otro oficio más pagado...Pero con esta crisis,ja, ja...” (ET2,Maur).

Etxebizitza politika oso garrantzitsua da herrigune txiki batean euskararen etorkizuna bermatzeko. Nahikoa dira dozena gutxi lagun, herriko egoera sozilingustikoa aldatzeko. Egoera traumatikoak bizi izan dituzte Euskal Herriko hainbat herri txiki euskaldunetan, bereziki kostaldean turismoarekin.

Osintxuarrak Bergarako Udalarekin elkarlanean merkatu prezioan baino merkeago lortu zituzten etxebizitzak eta auzoko gazteek erosi zituzten gehienak orain urte batzuk. Honek eragin positiboa izan du auzo bizitzan eta euskararen egoeran. Gaur egun, Osintxun etxebizitzak merkeago egoteak immigrazioa inguruan baino handiago izatea eragin du, gainera, horietako askoren miseria egoerak egoera txarrean dauden etxeetan bizitzera eraman ditu. Etorri berriek dioten bezela “si llaman para otro oficio más pagado...Pero con esta crisis...”. **Osintxuarrak egoera hau ezinegenez eta aldi berean erronka gisa bizi dute. Etorri berri guztiei herrian duintasunez bizitzeko aukera eman, elkarbizitza aberasgarria izan eta euskarari etorkizuna bermatzeko administrazioen laguntza behar duten iritzi ere jaso dut.**

Lan mundua

- ✓ **Lan munduan euskararen egoera hobetzen ari da, baina asko dago egiteko.**

“Lo más importante es el trabajo. Si hay trabajo sí. Si consigo un piso más... trabajo aquí en Osintxu me quedaré sino consigo” (ET2,Maur)

“...eztaukagu ixa harremanik. Bazkaltzera etorri zubixa pasau eta jun eitten die. Existidu be eztie eitten ixa Osintxuarrentzat” (ET1, E1)

“Soraluze enpresa *Danok baten* dago eta kriston diferentzia igartzen da Bertan sartzen ari dan jendia gaztia da eta euskalduna (ET1, E1)

“euskera batzordien nau enpresan Dauz Emuneko teknikaixek eta...Oso poliki baina ondo pelma jartzeko balixo dau. Inportantie da. Zoritxarrez baina beharrezkua da” (ET1,E2)

“Neria lan postu publiko bat da eta bai, perfila behar dozu” (ET1,E3)

“... gainera lanpostu publikuak baldin badie gehixau” (ET1,E3)

“...danetik. Tendentzia haundixa dao erderara. telefonoz eta asko eitten dogu erderaz “.Ez badozu euskeraz hasieratik eitten transportistekien eta...Eurak oso komodo dare eta azkenian erderara jotzen dozu” (ET1.E4)

“un poco de obstáculo para nosotros. Por que vas a apuntar para el trabajo y si no tienes un buen dominio del euskera escrito y hablado estás fuera” (ET2,Mar2)

“...si quieres trabajar tienes que aprender Español” (ET2, Mar1)

“Zuk ikasi dozun dana kalia? Bai. Kalia eta orain lanian” (ET2, Sen2)

Osintxun egin dudan ikerketak argi eta garbi erakusten du euskararen etorkizunarentzat zein inportantea den lan mundua euskalduntzea. Jendartean ikaragarrizko garrantzi ematen zaio lana izateari. Kanpotik Osintxura etorri direnek, euskara bere ama hizkuntza gisa ez dutenek, norberarena ez den hizkuntzari balio

instrumentala ematen diote. Zentzu horretan, lana lortzeko balio duen hizkuntzak du lehentasun osoa. Zoritxarrez gaur egun laneko hizkuntza nagusia gaztelera da, dena den, euskarak lan munduan bere lekua egiteko lehen urratsak ematen hasi dira Osintxu inguruko lantokiak. Bestalde, lantoki horietako langileek ez dute osintxuarren arabera herri bizitzan eta euskararen erabileran eragin handirik. Azkenik, lantokia euskaraz ikasteko leku ona dela erakusten dute jasotako testigantza batzuek.

Aisialdia

Oso zabala da aisialdia deitzen diogunaren barnean bildu daitezkeen ekintzak. **Gai honetan termometroa sartu besterik ez dut egin, baina hainbat ondorio atera daitezke.**

- ✓ **Haur eta gaztetxoek aisaldi antolatua Jardun euskara elkarteak kudeatzen du Osintxun. Beraz, euskara hutsean gauzatzen da.**

“euskera elkarte batek kudeatzen dau” (ES2)

- ✓ **Kultura arloan auzoko eskaintza euskarazkoa da, auzotik kanpo bilatuz gero aurkitzen da.**

“Aukerak badare, gero gaztiak ze puntutararte aprobetxatzen dabene..” (ES,2)

- ✓ **Haur eta gazteek kirol ugari praktikatzen dute eta oro har begirale eta entrenatzaileak euskaldunak dira.**

“... entrenadoriak Danetik euki dou, baina egixa da gehixenak eh euskaldunak” (ES2) “euskeraz badaki, baina segun zeini zuzentzen dan euskaraz edo erderaz” (ES2)

“Nere semiak eta eskola kirola eta dana euskeraz emoten debe” (ET1)

✓ **Gero eta nagusiagoak orduan eta denbora gehiago egiten dute auzoan.**

Hiriburuetarako joera du Osintxuko jendeak. Hiriburuetan euskararen egoera kaxkarra izanik ere gero eta aukera gehiago dituzte aisialdian ere euskaraz jarduteko.

“Ni juten naiz Bilbora denda haundi batera. Eta ze inbiozu euskeraz”. (ET1

“ Beste mundu bat da zoiiaz Bilbora Corte Inglesera eta amorruez euskeraz eskatu. Eta jentiak euskeraz erantzun! Jente gaztiak badaki”. (ET1

“ Eta Gasteizera jun eta zuk erderaz ein eta berak euskeraz erantzuten dotzunian. Esaten dozu...Ta ni nun nao? Aspaldixan dexente” (ET1

Bi ondorio nagusi eta orokor atera daitezke jasotako iritzi eta hautemateetatik.

Batetik, aisialdi antolatua Osintxun eta ingurunean nagusiki euskaraz egiten dela.

Bestetik, heldu eta nagusiek aisialdiaren zati garrantzitsu bat Osintxun burutzen badute ere, gazteek joera gehiago dutela kanpora joateko. Eta Osintxutik kanpora aisialdiaz euskaraz gozatzeko aukerak gutxiago dira naiz eta azken aldian hiriburuetan ere euskaraz jarduteko aukera gehiago dagoen.

Auzoko

- **Auzotar (euskaldunak) eta auzokideen (euskaratik urrun daudenak) artean euskaraz jarduteko programa da. Egoera ludikoetan herrira etorri berriak eta herrian aspaldi bizi direnen artean euskaraz jarduteko pentsatutako programa da. Bergaran urteak daramatza funtzionatzen baina Osintxun ez dutela ezagutzen egiaztatu dut.**

“No lo conocemos” (ET2)

“Ez. Auzoko Osintxun, eh...?” (ES1)

Euskararen Topaguneak kudeatzen duen Auzoko programa oso ongi datorkio Osintxuri. Herri txiki euskaldunetarako diseinatua izan zen orijinalki eta gaur egun ere emaitzarik onenak ingurune horietan eman ditzakeelakoan nago. Osintxun auzokoren berri eman eta martxan jarri beharko litzateke. **Nire ustez euskaratik urrun daudenak eta bereziki Osintxura etorri berri direnak herri giroan modu naturalean inplikatzeko**

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

programa aproposa da. Euskara lantzeaz gain, herritarren arteko harreman eta kulturen arteko hartu emanari ekarpen interesgarria egin diezaioke.

Euskaltegiak

- ✓ Osintxuko erdaldunen artean oro har, ez jakintasun handia dago euskaltegien inguruan. Hala kexa ugari jaso ditut ikastaro eta apuntatzeko egin beharren inguruan.

“Osintxun ez dago aukeraik. Bergaran bai. Baina norberak interesa eta gogoia baldin badauka baleike” (ES2).

“Necesita tiempo; Es muy diferente; : Yo estuve seis meses o así”.

“Tres meses es poco para aprender euskera”.

“Yo ya he cogido ese curso, lo hacen corto, no vale para nada. No aprendes en una semana euskera. Hacen corto y no vale” ET2, Maur.

“En Bergara iba a empezar el curso y me mandan allí arriba al euskaltegi. Que va a empezar el curso y no me mandan la carta...”.

Euskaltegien eskaintza Osintxura iritsi berriei iristeko arazoak daude. Oro har, **ez dute eskaintza ezagutzen eta arazoak dituzte matrikulatzeko prozedurak jarraitzeko. Egia esan, Osintxun euskara ikasi duten askok kalean ikasi dute. Nire ustez Osintxun badago erdaldun aski euskara ikasteko nahia eta beharra duena euskaltegien eskaintza auzora zabaltzeko.**

3. ONDORIOAK ETA AURRERA BIDEAK

Osintxuarren iritzi eta hautemateak aztertuta euskara bizi dadin dagoen nahia eta gogoia oso handia da. Egia esan, herri izaera duen auzoan euskarak duen bizi indarra oso handia da.

Euskara berreskuratzeko planek arrakasta izan zuten Osintxun. Esan liteke, orain dela 5-10 urte Osintxu euskaraz bizi zela eta begi bistan zituen erronkei erantzuteko bitartekoak bazituztela: hezkuntzan D eredu; erdaldun gutxi eta etorri berri gutxi, euskarara erakartzeko arazo handirik gabe; aisialdia eskaintza euskalduna; lan mundua euskalduntzeko lehen planak;...

Baina egoera aldatu egin da, bereziki azken urteotan Osintxura bizitzera joandako jatorri anitzeko herritarren fenomenoak eraginda. 5 osintxuarretatik bat baino gehiago azken urteotan iritsi da auzora eta hauetako ia inork ez daki euskaraz. Gaur egun euskarak Osintxun erronka garrantzitsua du.

Osintxuarrak laguntza eskatzen ari dira. Osintxu berri bat eraikitze gogorik ez zaie falta, ez auzotar ezta auzokide berriei ere. Herritar eleanitzez osatutako Osintxu

euskalduna nahi dute eta kultur aniztasuna ere baloratzen dute. Era berean, jabetzen dira erronkari erantzun ezean arazoak ere sortu daitezkeela, ghetizazioa eta bazterketa aipatzen dute gehien. Osintxu euskaldun eta eleanitza posible dela esango nuke, baina horretarako osintxuarren ahaleginak bultzada behar du, **euskalgintzak eta instituzioek badute norabide honetan laguntzeko tresna eta proiekturik. Osintxun euskalduntze plan berri eta indartsu bat martxan jartzea premiazkoa da.** Ongi funtzionatzen duena mantenduz eta berritasunak txertatuz. Horra hor nire uste apalean, euskalduntze planak besteak beste jaso beharko lituzkeen hainbat ekimen berri:

- ✓ **Harrera plana.** Osintxura heltzen ari diren eta azken aldian iritsi diren guztiak auzo/herriaren berri izateko oinarrizko plana: zerbitzuak (hezkuntza, osasuna, aisialdia), euskara ikasteko aukerak, auzoari eta Euskal Herriari buruzko oinarrizko azalpenak, eskubideak eta betebeharrak,... Udala eta osintxuarrean inplikazioa bilatuko luke planak, instituzionala eta herritarra izan beharko litzateke.
- ✓ **Helduak euskalduntzeko eskolak Osintxun.** Etorri berri ugari daude euskara ikasteko jarrera ona dute eta beharra ere bai zenbaitek. Baina euskara ikasteko aukeren berri ez dute oro har. Helduak euskalduntzeko ahalegina Osintxura bertara eraman beharko litzateke inguruan dauden euskaltegiekin hitz eginda. Enpresetan euskarazko eskolak ematen badira... Osintxun zergatik ez?
- ✓ **Auzoko programa.** Osintxuko auzotarrak (euskaldunak) eta auzokideak (euskarara hurbiltzeko gogoz daudenak) biltzen dituen proiektua da. Proiektuaren ardatza euskara da, ongi pasatuz euskarara hurbildu eta hizkuntza aniztasuna balore positibo gisa lantzen da proiektuaren bitartez. Bergaran bertan arrakasta nabarmena du proiektuak eta nire ustez adar bat Osintxun izan dezake.
- ✓ **TELP edota pre-Telp tailerrak.** Euskaldun guztioik, zalantzaren aurrean gazteleraz hitz egiteko "edukatu" gaituzte. Hamarkadako humilazioek euskara kohesiorako hizkuntza izan daitezkeela ere burutik kendu digute. Osintxun, Euskal Herri osoan bezala, bizipen hau ere agerikoa da. Baina honek

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

badu soluziorik, euskalgintzak TELP eta “Zergatik Ez?” bezalako pre-Telp tailerrak ematen ditu euskaltzaleentzat.

- ✓ **Hizkuntza Ekologia.** Azken garaian euskalgintzatik diskurtsoa berritzeko ahalegin bat egiten ari dira/gara. Hizkuntza aniztasuna mehatxu bezala ikusi beharrean, balioan jarri eta zaindu beharreko altxor gisa proiektatuz. Hizkuntza Ekologiaren teoria eta diskurtsoa euskararen mesedetan erabili daiteke eta osintxuarrek honen berri izatea ere ongi legoke.

Nik lan pixka bat egin dut eta beste batzuei are eta gehiago jarri diet. Ideiak dira, erabili edo baztertu daitezkeenak. Ziur Osintxun ikusi dudan gogoarekin eta UEMAn zein udalean duten jarrerarekin **Osintxu euskaraz bizi den herria izango dela etorkizunean ere.**

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

I. ERANSKINA:

TALDE EZTABAIDEN TRANSKRIPZIOAK

OSINTXUAR EKINTZAILEAK

TALDE EZTABAIDA (1)

G: Hasi egingo gara bale. Lantxo bat eitten nabil Hiznet, soziolinguistikai buruzkoa. Zeukaun zerrenda bat aukeratzeko eta aukeratu neban herri txiki bat ikerketa eitteko. Herri txiki hori Osintxu da euskalduna dalako eta UEMAn dagolako. Ez da Osintxuko euskalkia aztertzeke, da euskararen gaixa Osintxun zelan ikusten dozuen. Ez da helburua adostasunetara heltzia, gai batzuk jarriko dittut eta bakoitzak bere iritzixa emotia da asuntua. Bukaeran galdetegi bat pasauko dotzuet, sinplia eta hori beti. Gero, bihar kanpotik etorritakuekin beste talde eztabaida bat egingo dot. Eta bukatzeke elkarrizketa pertsonal batzuk adis ezberdinetako jendiakin. Ze inportantzi dauke zuentzat hizkuntzek?

E1: Ze hizkuntzek orokorrian?

G: Bai.

E1: Euskara da euskaldun eitten gaittuana. Ba erderia bai...Baina euskeria super inportantia da

E3: euskara, erdera eta inglesa

E2: Euskera, erdera eta ingles pixkat

E4: Nik berdina. Eta euskera gure altxorra da eta euskarari eusteko lana ein behar da.

G: Nun ikasi dozue hizkuntzak? Eskolan etxian?

E4: Nik euskera etxian. Erderia eskolan.

E1: Euskera kalia eta erdera eskolan eta oin lanian be bai. Inglesa Londresen

E3: euskera etxian eta normal. Erdera Osintxun primera y segunda cadena ikusten

E2: Euskera eta erdera etxian. Aitxakin euskeraz eta amak sailtasun gehixau zeukan eta berakin gehixau erderaz.

G: Eta seme alabai badaukazue? Euskeraz ondo moldatzen die? Beste hizkuntzetan zuek baino hobeto?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

E4: Euskaraz bai. Baina entornuagaittik, telebista...erderaz gehixau. Inglesa eskolan

E1: Nere gizona Katalana da. Orduan seme-alabak euskera, katalana eta erdera. Baina sekulako erderakadak botatzen dittue. Oin gehixau ulertzen dabe, baina txikitan euskera,erdera, katalana...gehixau nahasten zeben.

E3: Nik seme bat daukat 8-9 urtekua eta etxian ahalegintzen ga euskeraz eitten, baina eskolako lagunek erderaz eitten dabe...

G: Umien artain badago bi hizkuntzak nahasteko.

E4: Guk erdera ez giñuan eskolan bakarrik...Bueno, eskolan bakarrik erabiltzen giñuan. Gaur euskeraz, erdera, euskera-erderazko nahasketa erabiltzen da gehixau. Hika gaztien artian ez da erabiltzen.

E4: oingo gaztiek nahikua dauke euskeraz eittiakina. Oin esatia gaztiei hika egin behar debela...Oingo garaixetan euskeraz eittiakin nahikua. Guk beti erabili izan dogu hika baina gure generaziñotik atzera...Esango nuke ezetz.

E3: Bai.

E4: Gure mutikuak ya bakarrik erdi brometan erabiltzen dau.

E3: Bronkak botatzeko erabiltzen dabe.

E1: Gure mutikuak euskeraz baina joeria badago erderara.

G: Zein da arrazoia erderara jotzeko?

E1: Arrazoia eztaikit zergaittik. Ze jakin gaur danak dakixe. Ze len etxe batzutan...Nazionaletara juten zien baina gaur Publikan, Pribatuetan...Danetan dakixe.

E4: Juten banaiz alde batetik bestera...Pasiuan noiala eta kruzatzen naiz neska-mutiko pila batekin eta esango neuke erdera pilla bat. Pistinetatik autos-hornosera kruzatzen naizen neska mutiko askokin...erderaz. Zegaitik? Eztakit. Eta hori hemen plazan be ikusten dou. Garai batian euki giñuan, oin dala 30 urte edo...Euskeraren kontra, nahitta ez eittera. Oin telebista...Kanpotik etorri dienak lehenengo nahi dabena da hitz eittia eta erderara jotzen dabe. Normala ikusten dot. Eztabe ikusten biharrik eta...

G: Eragina ikusten da. Lehen komentau dozue migraziño aldi bi ezagutu dittuzuela

E4: Bai bi. Diferentiak. Baina gaur. 18-20 porzientua eta lehen 5-6 eta... Lehen naturalki jotzen zan euskerara. Etorri zienak igual inork ez zeban egin euskeraren aldeko pausorik. Zamora, Extremadura...Oinguak mugitzen gazenez portzentaje altuauan eta ingurua dagonez kutsatuta...Ba... Gu gutxiau gare autoktonuak, bertakuak, Osintxukuak,...

E3: Igartzen da aldaketia. Lehendik ona...Lehenguak nazionalak zien eta gu behartuta genden erderaz ikastera. Oin badare anaia-arreba Marrokixak euskeraz eitten dabenak euren artian.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Gainera eskolan behartuta dare euskeraz ikastera eta hori ona dok. Gero...Euskeraz ikasteko kanpotarrak...hemendik pasatzia.

E1: Umiekin ez dago arazorik, nagusixak.

E3:Batzuk nahixau dabe Bergarara eruatia umiak. Hemengo eskolia ixtekotan egon zan ume faltiagatik, baina kanpoko batzuk Bergarara eruaten dittue. Bergaran be ya ez dago A ereduik eta hola ba euseria ikasiko dabe.

E2: Nik atzo Fatima. Marrokiar ama bat. Berak zaukon. Euskera ikasteko asmua be bazeukan amak. Bere seme alabak azkenien hizkuntza arraro baten dabiz berbetan eta nik uste dot hori oso inportantia dala.

E4:Eindakuak ba hola. Helduena , gurasuena...Eztakit hainbeste kontzientzia dagon atzetik datozenak, seme alabak euskeraz ikastia.

E3: Eztakit.

E4: Ez dot esaten. Arabiekin, kalia be ikusten da lehen ona etorritakuek. Euskeraren beharra eta nahia atzetik datozei transmititzia. Euskaraz egin izu esaten dabenak ez dare. Hik ez badakik ondo, baina hire seme alabei.

E3: Irlandara juten haiz eta Gaeliko ikasiko eban? Nik behintzat inglesa. Honek gauza bera. Eren zeian. Jarri eren paraian eta nik Españara baldin banator Espainiera.

E4: Baina hik esaten donana. Ez ton bakarrik. Esatia nahi dot erdera asko eitten da...Plazan ez dago Marrokiar asko.

E3: Ez baina daukagu plazan edo onduan Marrokiar edo Peruar bat eta ya danok erderaz.

E4: Gurasuek erderaz entzun eta ez dotze esaten umiei ei euskeraz! Eta bertakuak be...Ez dot esaten Arabiak...Gure arteko batzuk be galduak izango die, baina kanpokuak

E1: Neretako oso deigarria da orain dala hilabete egin giñuan azter lan baterarte ez giñala konturatu Osintxun euskeran egoeria zelakua zan. Orduan konturatu giñan pentzau baino okerrau zala. Pentsatzen giñuan, betik euskeraz eta Osintxun ikan...Eta gero jarri aztertzen hor plazan zeal eitten dogun eta....danak euskaldunak eta betiko erdeldun bat eta zer eitten dogu....Erderara. Jarri poliki poliki aztertzen eta konturatzen ba igual ez dago hain ondo.

G: Eta gero Osintxuarrek kanpotik etorritakuekin erderaz...Batzuk ulertuko dabe, beste batzuk jakingo dabe.

E1: Guk Osintxun Euskal Herrian bezela. Eztakit edukaziñuagaittik edo taldian badago norbaitt eztakixena segittuan erderara.

E3: Eurak ikusiko balue. Geure deretxuan garela euskeraz eitteko eta pixkat apartauta sentiduko bazien igual gerturatuko lirakie. Cataluñan bezela eingo bagiñu...Baina...

E4: Hor beste faktore bat be badago. Integraziñua. Baztertze horretara joko bagiñuan...Hemen nabaritzen da baztertze joera bat. Hona etorri die handik eta hemen beti nahi izan dogu

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

jendiak bat eittia. Pisuak dare. Holako herri baten arazo haundixekin...Arazo asko dauzkau. Beste herri batzuta igual erreza da. Horrek asko kondizionatzen dittu. Azkenian zuk babestu ein behar dozu jende hori. Guk arazua daukagu ...

E1: Guk euskera eta integraziñua landu biharra daukagu eta ez da lan erreza.

G: Eta zelan ikusten dozue. Eurak euskeraz ikasteko eta laguntzak...Lehen etorri zienak ez dabe gogo haundirik erakutsi. Oinguak?

E1: Osintxun ez dago aukeraik. Bergaran bai. Baina norberak interesa eta gogo baldin badauka baleike.

E4: Oingo jendia kanpotik etorri dienak langiliak, xumiak die. Eskolan da errez eitten dabe. Nik neuk eztaukat kapazidadeik esateko euskeraz eitteko. Marruekosetik etorri edo eztaikit nundik eta...Kalian ez da ikusten jarrera hori.

E1: Lehen sasoi batian bezela...Honek ez dare kontra.

E4: Ez, ez.

E1: Nik ein biot edo ikasiko nuke. Jarrera hori badauke, baina gero ez dabe eitten.

E3: Lehen zan kontra eta oin da gehixau indiferente. Euskeriakin Euskal Herrixan bakarrik dauke eta igual die jendia bakarrik pasuan datozenak eta hemendik kanpo... Euskeraz zetako iksaiko juat hemendik lau urtera Andaluziara jun behar bajuat.

E4: Nik uste dot eztabela ikusten nezesidadia . Euskerak daukan presentzia eurak be eztabe ikusten. Bestela gauzak aldatuko zien. Baina euskerian biharra erabat sinbolikua danez. Ez doztenez sekula inun eskatzen? Hona juten naiz eta erderaz moldatzen naiz, autobusera juten naiz eta berdin. Erderaz ein eta ez dozta inork esaten euskeria...Ez badgo beharrik tabernara june edo dendara eta erderaz ein eta atenditzen badozte.

E2: Hemen badago kasu deigarri bat, Saliu. Ganbiako mutil bat etorri zana eta euskeraz ikasi zauen bakarrik eta oin hori erderia da beharrezkoa eta erderaz ikasten dabil. Bera bizi da Senegaldar batzuekin eta ikusten dauenien lagunek gurekin euskeraz einda bestelako harreman bat sortzen dala eurak be ikusten dabe. Eurak ez daz kontra.

E4: Dudaik ez. Bakuna bat sartze izango bazan euskeraz ikastia ziur eingo zebela baina...Euskeraz ikastia asko kostatzen da eta....Bestiak hori bai ikusten dabenian laguna euskeraz eurei be gogua sartzen jakue...Baina ahalegina...Gaurko berotasuna igual bihar oztu eitten da.

G: Migraziñuana albo batera utzita. Ondo landu dogu gai hau. Lantokixetan eta jendia euskalduna da? Lantokietako jendia Osintxura etortzen da? Horrek herri bizitzan inpakturik badauka?

E3: Hemen lantokixak gero eta gutxiau. Bat daukagu Soraluze. Beste enpresia gelditzen dala eta istera doiala. Soraluze enpresa Dana baten dago eta kriston diferentzia igartzen da. Bertan sartzen ari dan jendia gaztia da eta euskalduna. Makinarixia eta zelan dauke? Euskeraz?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

E4: Bai. Barruan egon izan dituduk. Horren barruan Soraluze aurrera jungo da. Baina eztaukagu ixa harremanik. Bazkaltzera etorri zubixa pasau eta jun eitten die.

E1: Eztauke ixa harremanik. Bazkaltzera etortzen die eta hemen eztauke eragin haundirik.

E4: Existidu be eztie eitten ixa Osintxuarrentzat.

G: Eta zuek lanian? Lankidiekin eta euskera moldatzeko?

E1: Ni ondo moldatzen naiz. Gu 2-3 pertsona egoten ga eta zaharrauak die. Erderaz ikasi zeuben eta gaztelerara jotzen dabe. Konturatzen ga eta berriz euskerara?

G: Nun lan eitten dozu zuk?

E1: Nik Gatzagan. Joera haundixa erderara. Eta barruko gauzekin eta... Lan eitten da erderaz. Gero itzultzen ditudugu eta euskeraz. Baina lan erdera.

E3: Nik dana euskeraz. Eskolan jangelan eitten dot lan eta dana euskeraz. Gero gurasuekin erderaz. Bestela egunerokuan euskeraz.

E2: Nik danetik. Tendentzia haundixa dau erderara. Eragina behintzet erderara. Euskaldun asko gauz eta batzuk esaten dabe eztaukela euskeraz baina euskeraz ein ezkeru ulertzen daue. Ze jende gazte ixa danak euskeraz ikasi dau. Ni gainera euskera batzordien nau enpresan....

G: Eta ze moduz funtzionatzen dau:

E2: Ba gu biltzen gare hilien behin. Daz Emuneko teknikarixek eta...Oso poliki baina ondo. Baina gogoratzeko, gainien egoteko eta pelma jartzeko balixo dau. Inportantie da. Zoritxarrez baina beharrezkua da

G: Ikusten da ez? Euskera lan munduan oin arte eralduna izan da....

E4: Gu lanian 7-8 lagun gare eta telefonoz eta asko eitten dogu erderaz. Ez badozu euskeraz hasieratik eitten transportistekien eta...Eurak oso komodo dare eta azkenian erderara jotzen dozu. Neuri pasatzen jat. Inguruko guztioek etiten dou.

E1: Atenziñua emoten dozta. Bera da arabarra eta da euskaldun berrixa. Ba bera da bakarria euskerari eutsi eta segi ta segi ta segi. Gu berriz *como ya te he dicho* eta holakuak. Atenziñua emoten dozku. Eta berak euskaldun berrixa da eta kosta eitten jako eta segi, segi eta segi. Eta pentsatzen dozu...Eta gu hola!

E4: Ekarri leiketzu. Kao nik behin deittuko jat. Eta gero deittu eta oie ke pasas a las dos berak. Eta hurrenguan neri kosta eitten jat eittia. Nik neuk horretarako ez do balio.

G: Zuek lan eitten dozuen lekuan euskeraz jakitzia eskatzen da? Eskatu beharko zan?

E4: Guk daukagu enpresa bat Bergan eta beste bat Lezon eta ez.

E1: Neria lan postu publiko bat da eta bai, perfila behar dozu

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

G: Eta jendiak ondo ikusten dau hori? Eta zuei ondo petsatzen jatzue segun ze lanpostutarako eskatu beharko zala...

E1: Bai, bai. Neretako derrigorrez. Ni zegaittik jun bia naiz leku batera eta erderaz ein Euskal Herrixan baldin banago. Eta derrigorrezkoa gainera eh.

E3: Nik pe bai. Eta gainera lanpostu publikuak baldin badie gehixau, motibo gehixau.

E4: Iosunek esan dabena, arabatarrak be. Baina claro.

E2: Nik uste dot jende horrei kostau jakuen hainbeste, kontzientzia gehixau daukela. Da txapela kentzekua.

E4: Ni juten naiz Bilbora denda haundi batera. Eta ze inbiozu euskeraz. Beste mundu bat da.

E2: Nik euskera gutxien eitten doten lekua da nire kuadrillia. Eta euskera danek dakixe, baina ohitxuria. Nik inda daukot eta ohitura txarra da eta puñeterua, zoziaz Bilbora Corte Inglesera eta amorruez euskeraz eskatu. Eta jentiak euskeraz erantzun! Jente gaztiak badaki.

E3: Eta behintzat pentsatu arazi jende horri. Nere ustez tonto jarri bihaga. Eta ez badakixe erantzuten...Hiria dok kulpia ez dok neria.

E2: Eta Gasteizera jun eta zuk erderaz ein eta berak euskeraz erantzuten dotzunian. Esaten dozu...Ta ni nun nao? Aspaldixan dexente.

G: Oin gertatzen dan fenomenua da. Oin gehixau mugitzen gazela lekuz. Lehen beti egoten giñan Osintxun edo leku baten eta oin gaztiak kirola eitteko edo gehixau mobitzen die. Adibidez kirola eiten dabe zuen umiek? Entrendadoriek euskeraz dakixe?Musika eskolara juten die? Eta zuek irtetzen ziñaten Osintxutik?

E4: Gu ez bez.

E3: Gu gutxi. Nere semiak eta eskola kirola eta dana euskeraz emoten debe. Gero canasta edo saskiratzea hori gehixau da telebista

E1: Nik uste dot dauken aktibidadiekin eta gehixau eitten dala euskeraz. Baina badauke joera hori, baina, ez dauke derrigortasunik erderaz eitteko baina eitten dabe. Ta nik uste do nere seme-alabak ez diela kapaz gaur egun konbersaziño bat erderaz eruateko. Esaten dabe engantxauta dago, baina eztaixe esaten konbersaziño normal bat erderaz.

E2: Gero asko entzuten dana da kaletik, edo nik behintzat entzuten dot. Guraso batzuk umiai esaten fan zaittez hara eta...Eta gero artian erderaz eittean daue eta horrek balixua kentzen dotza euskeriai.

E1: Nik rekuerdia daukat Ikastolan andereñuak esaten zozkuen Euskera eizue! Eta guk, eta erak erderaz dabizte. Lehen be hori gehixau edo gutxiau baina....

G: Ya nahi badozue bukatzen hasiko eh? Gero Osintxutik jente asko junda kanpora bizitzera? Baina nik ikusten dot Osintxun herri izaeria be badagola ez? Beste Osintxuar batzuk erosi dabe etxia bertan be bai...

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

E3: Jentia jun da baina ez neban esango asko, igual boladaka...

E4: Gurian bai, baina jotzen badazu atzeratu Mateo ta, danak edo asko...

E1: Neretako bai junda be bai eh?

E4: Igual jende asko junda. Bergan bizi die Osintxuko asko.

E1: Igual bai junda baina. Hor be bai bizi die...Urte askuan ez da aukerarik egon, etxeik eta ez da egon.

G: Baina Osintxun etxiak be egin die? Bista guztiakin.

E1: Bai gehixena Osintxuarrak die etxe berrixetan. Baina kanpotik etorritxakuak be badare. Bueno, Osintxu bizirik dago eh!

E4: Gaur egunian igual premiña gehixau dago gaztia. Igual falta dok 25etik 31ra...Guk izan dittugu seme alabak. Baina kuadrilak ez dago Erik eta 1 die, Olibo eta be 1. Hor dago nukleo bat asko landu behar dana krsiton hutsunia dago.

E1:Hori da be bai egon zalako jeneraziño oso bat Bergarara jun zana.

E4: Bai hori ikusi eitten da. Udaletxiak eta ,...gauzak eitteko nahixa baina.

E1: Bergaratik eta jende gazte pixkat etorri da.

E4: Bai baina jende gazte..

E1: Plazan eta jendia ikusten dozu, bizitza badago.

E4: Bai. Jun zien guzti horrek...Falta kristona egon zan umiena...Jende gutxi zegon. Gaur Otik 14rako neska mutikuak pilla bat egongo die.

G: Etxiak eittiana eta erabaki kontzientia izan zan. Adibidez Angiozarren Auzo eskolia eta herrixa bizirik mantentzeko apostu ein zenben.

E4: Guk ein giñuan hor lana udaletxiakin batera etxiak. Ba bai bazeren beste alternatiba batzuk eta hor lortu zan.Oin be nahi haundixakin gare gauzak eitteko baina krisisa dala edo ez dala. Izena ez daukagu herrixana baina izana...Jarriozu nahi dozun izena, baina gu garen elkarte bat hemen herri izaerakin egin nahi dogula aurrea. Baina hortarako han goittik, Bergarako Udaletxetik etorri bia da laguntasuna.

E3: Bai. Eztaixela izan eh ciudad dormitorio bat.

E4: Han egon ga udaletxian askotan. Bai gobernuak eta bai oposiziñuak badakixe....Lehen etortzen zian 4 urtian behin...Eta oin be badakixe zein nezesidade dauzkaun. Eta ze bihar dauzkaun. Etxe oso zaharrak dare eta guk bakarrik ezin dou. Guk ezin dou hemendik ona be mobidu. Hor bio udaletxe aldetik laguntasuna

G: Zenbat biztanle dauzka Osintxuk?

E4: 400 da piku.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

E3: Hori zensuan

E4: Bai ni be atzo egon nitzan hor Bidania eta Alkiza 300 da piku biztanle eta...Enbidixa sanua!

G: Oin hor Hernani onduan egin dabe be bai Eroñu. Eztakit udaletxia daukan edo ez?

E4: Baina igual horren biharrik be eztaukau. Lehen esan doguna sartzen baga estudixo hori eitten zabizena euskarari buruz guk nahiko giñuan beste bat orokorraua eta eskatzen gabiztak aspalditxik.

E3: Eta eskatzen jarrittukou, je,je!

E4: Bai, bai. Bailara honetan Bergaratik Aretxabaletarako makro-proiektu horrek oso izorrauta jaok: autopistak, trenak...Eta etortzen bahaiz honuntz nolabait hau nahiko birjen jaok

G: oin pentsau lanak kriston difuziñua daukala eta Osintxun paradisua dagola pentsauko dabe...

Danak: barre.

G: Eskerrik asko.

OSINTXUKO AUZOTARRAK

2.TALDE EZTABAIDA

G: Bueno orduan. Me decís de donde sois... De donde habeis venido aquí y cada uno que lenguas habla o sabe.

Maur : XXX. Mauritani. 2009 vine a Anoeta y luego el 2011a Osintxu.

Sen (1): Soy de Senegal y tengo en Osintxu dos años. Primero a Almeria y luego aquí el 2010

G: ¿Y tu XXX viniste con XXX?

Sen (2): Yo vengo antes que XXX. Vengo en 2009 a Osintxu desde Almeria. Y a Almeria desde Senegal.

G: ¿Y tu de donde eres?

Sah: Yo de Sahara.

G: ¿Viniste hace mucho?

Sah: 6 meses. 2007 a Badajoz. 2011 a Vitoria. Y luego a Osintxu.

G: ¿Has venido solo o con la familia?

Sah: Con la familia.

G: ¿El niño es tuyo? (ume bat sartzen da)

Sah: No, no, de el.

G: Y tu ¿como te llamas?

Marr (1): XXX

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

G: ¿Viniste hace mucho?

Marr (1): Más de 20 años. 1989.

G: Hace mucho ya, tu ya eres de Osintxu!

Marr (1): Osintxu osintxu... Antes no tenía trabajo estable y anduve por todo España: Madrid,...Trabaje en la mar...Y luego en los puentes. Las autopistas que se hicieron en Bergara y Placencia ya me instalé aquí el 2000 creo.

G: Tu que lenguas hablas:

Marr: Frances, Arabe, Castellano y un poco de ingles.

G: Hablas tres lenguas bien e ingles algo. ¿Y euskera?

Marr (1): Algo. Hablo con los niños en euskera algo.

G: Ellos ya saben

Marr (1): Sí

G: Y tu, que lenguas hablas.

Maur: Arabe, Frances y un poco castellano.

G: Un poco no, bien.

Maur: bueno. He aprendido ahora. Es necesario aprender.

G: ¿Y XXX?

Sen (2): Yo hablo, Arabe, France, Castellano y euskera un poco.

G: Euskera pixka bat bai.

Sen (2): Pixka bat.

G: XXX?

Sen (1): Frances, Arabe, Español...

G: Y euskera?

Sen (1): No, no.

G: Por favor, hablamos de uno en uno. Es que si no no se va a poder escuchar lo que se habala Y tu.

Maur: Arabe, Frances, Castellano e ingles y euskera pixka bat, un poquito.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

G: Muchas veces la gente de aquí dice sobre los que venís de fuera y se escucha mucho *no es que estos no saben hablar*. No, no saben hablar...Castellano, Arabe, Ingles...Y mucha jente de aki solo habla castellano.

Marr (1): Pero si tu vas a Marruecos aprendes a hablar enseguida Marroquí. Yo tengo un amigo que lleva allí cuatro años y habla. La gente, muchos españoles que van a Marruecos hablan Arabe y bien. Ese por ejemplo si vienes a trabajar no hay más...si quieres trabajar tienes que aprender Español.

G: ¿Y euskera?

Marr (1): O euskera.

Maur: Es una obligación. Si quieres trabajar.

Marr (1): Para trabajar y para cualquier cosa. Si vas a hacer un trato y no te entienden...

G: Además vosotros habéis aprendido rápido. Si sabes otras lenguas se aprende rápido

Sen (2): Si voy a Marruecos tengo que aprender a hablar si no no puedo trabajar. Si vas ahí y se habla una lengua hay que aprender y yasta. Si vienes a Senegal vas a hablar France por que se habla en todas partes

G: ¿Pero tu también hablas Wolof?

Sen (2): Sí también hablo Wolof y el idioma de Senegal. El Wolof se habla en todo Senegal. Si no sabes france Wolof. Y luego en la ciudad en que vivimos se habla el Cerer. Lo que hablamos yo, lbra, mi hermano...

G: ¿Lo que sería euskera aquí no?

Sen (2): Sí. En mi país se hablan varios idiomas.

Marr (1): Dialectos.

Maur: ¿Son cinco no?

Sen (2): Más de cinco.

Marr (1): En Marruacos Arabe, France, Serany,...Hay cuatro o cinco dialectos.

Sah: También hablo Asaní.

Maur: Como Marruecos tiene Asaniya Mauritania también. Marruecos tiene más de cuatro, cinco,...Seis. Arabe de idioma.

G: Aki los Españoles no entienden muy bien que haya muchos idiomas.

Maur: Dialecto.

G: Y a vosotros que tal os ha ido la vida en Osintxu?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Maur: Si hay trabajo bien, pero ahora...No hay trabajo y mal, mal no, porque hay ayuda del Gobierno Vasco sino...Mejor tener trabajo

G: Con la jente bien?

Maur: Bien en casa, los niños son contentos y eso es lo importante.

Sen (1): Yo estoy contento por que tengo trabajo y no tengo problemas con la gente del barrio. Estoy bien, muy bien.

Sen (2): Yo también estoy muy bien. En el momento que salgo de Almeria para venir aquí no pensaba que encontraría la gente así...No digo que en Almeria estaba mal pero...La vida de aquí, y la jente de aquí no es como la de Andalucía. No voy a decir ninguna palabra drástica. Me han dado la oportunidad para venir aquí, también mi hermano que me llamo para venir. De momento estoy trabajando con el y lbra también y no hechamos de menos casi nada, la familia...Aquí una cosa que me falta aquí somos familia, somos immigantes y somos musulmanes y necesitamos algún día para juntarnos un lugar para hablar y para ayudarnos. Aquí todos somos musulmanes. Falta a queda entre nosotros para quedar un día y comer entre Senegales, Marroquis, Saharaus,... Solo es lo que me falta de allí. Sino todo guay.

G: ¿Tu en Almería también lo pasaste mal no?

Sen (2): Si, no quiero decir. No es mal mal, pero mejor aquí. Allí tengo muchos amigos que son de mi mismo pueblo y aguantan allí yo les llamo y dicen que están bien, pero cada uno sabe donde está mejor. Almeria es mejor para ellos.

G: ¿Tu llevas poco tiempo aquí?

Sah: Si seis meses. Antes Sevilla para trabajar. Sevilla cosa buena.

G: Tienes acento Andaluz,¿ aprendiste alii Español?

Sah: Si. Allí cosa buena. Trabajando... Pero aquí la cosa está mal, no hay trabajo para mi para la familia. Tenemos familia también aquí una niña de 18 años. Vinimos toda la familia pero está mal la cosa.

Sah: ¿Y la niña que tal está? ¿Le costará más no?¿ Los niños de los demás son más pequeños y están en la ikastola...

Marr (1): Yo tengo la mayor23, la otra 16 y 15 y luego los dos pequeños.

G: ¿En Osintxu que tal os habeis sentido? ¿Podeis decir lo que pensais eh?

Marr (1): Yo he recorrido toda España por abajo y por arriba. Yo cuando he venido a Osintxu estaba solo con mi hermano y su mujer. Pero la mujer no estaba a gusto y se fueron a Granada. Yo no dije que estaba cansado de tanto moverme y me quedé en Osintxu. He metido allí a estudiar en la Elemental, por que yo tengo estudios allí en Marruecos. Y primero en Galicia, luego en Andalucía y mi mujer. ¿Por que no vienes a aquí a pasar un mes y conoces el lugar? Estuvo quince días y dijo vamos a traer a los niños y nos quedamos. Y a gusto. Para mis hijos el pueblo esta bien. Por que llevas a los niños a un pueblo grande y estás preocupado.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Pero aquí los niños están fuera jugando y todos nos conocemos. Yo conozco a Ibraim el conoce a... Sea vasco, musulman,...Nos llevamos bien todos. Nunca he tenido problemas. He pasado problemillas con los niños, pero como en todo lado pasa.

G: En algunos momentos los niños entre ellos son malos y puede haber algún problema de racismo...

Marr (1): No racismo no, no. Peleas, o tu madre mi hijo...Cosas de niños. Racismo casi no voy a decir nada por que en todos los países hay. Pero ahora algunos dicen que nosotros quitamos trabajo...Pero, antes contratan a la jente para venir aquí. En el 82 mi padre vino aquí, tiene la nacionalidad Española. Y antes mi padre me pedía para venir. Por que la jente venía a Marruecos a pedir para que venía a trabajar aquí.

G: Si vienes aquí a trabajar cuando hay trabajo bien. Pero ahora con la crisis habeis sentido que ¿ha cambiado la jente?

Marr (1): La administración si. La administración de Bergara si. Con los extranjeros el ayuntamiento de Bergara si. Si va uno de aquí con los papeleos bien, si va un extranjero al otro lado. Te piden cualquier cosa. Te voy a decir una cosa breve. Los niños nacen aquí tienen la nacionalidad no hay problema ninguno. Si vas a pedir la nacionalidad Española no hay problema. Pero vas al juzgado de Bergara y pone un papel grande.

Es el problema que tenemos otro no se.

Maur: Mi niño nació aquí. Tiene acta de nacimiento aquí del juzgado. A Eibar, te digo traje dos testigos Españoles. El niño nació aquí, tiene acta de nacimiento del juzgado, por que tiene que traer dos testigo de aquí.

G: ¿Cuantos hijos tienes y cuantos años tienen?

Maur: La grande 9, otra 7 e y el niño 3 y medio.

G: ¿Ellos estudian en Bergara?¿ En euskera?

Maur: Hablan euskera y castellano

G: ¿Y les has enseñado Arabe y Francés?

Maur: Arabe. Frances no.

G: ¿Vosotros habeis enseñado vuestra lengua a los hijos?

Marr (1): Si, en casa hablamos Arabe.

G: (mahai-kide berria sartu da). ¿Tu de donde eres?

Marr (2): Marruecos.

G: ¿Y en casa hablais Arabe?

Marr(2): Sí. Para hablar en casa Arabe. Porque euskera ya van a entender en la escuela

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

G: ¿ Es muy importante no ir a otro país pero guardar lo nuestro?

Marr (1): Yo conozco a extranjeros que van a otro país y no le han enseñado su idioma y llega un momento que tienen 20 años y quieren bajar para abajo, a su país, y tienen un problema para los niños.

Maur: Eso pasa antes aquí en Euskadi, con franco prohibido hablar en euskera el idioma de aquí.

Marr: Son cosas políticas de Franco, es otra cuestión.

Sah: El idioma de una persona es importante para aprender aquí en la escuela

G: ¿Y algún profesor en la escuela para aprender Árabe o alguna ayuda? ¿ Hay muchos Arabes en la escuela?

Marr (1): Es el problema que viene un profesor de educación de San Sebastian y el año pasado hable con la directora para que en las dos horas de religión trajera un profesor de Arabe o tuviera otra clase. Y dijo esas dos hora de relijion, el profesor tiene que mandar al consulado y el consulado nos ...nuestros hijos la idioma de la relijion. Por que ellos van a estudiar castellano. Consigo todos los papeles, mando la carta y en dos años ni si ni no, no hay respuesta.

G: ¿En que escuela estudian?

Marr (1): En la publica, San Martin. Yo tengo en San Martin una y al lado en Agirre otra. Los dos pequeños aquí en Osintxu.

G: A ellos el idioma, saber le euskera ¿les ha ayudado a comunicarse con los amigos? ¿Os parece bien que estudien en euskera?

Marr (1): Sí. En un país que se habla en euskera me parece bien. Para el futuro les va ha venir bien, están estudiando en euskera y aprenden el castellano. Mi hijo que tiene estudios en castellano y va a Castellon o Madrid y ami hijo el euskera no le da de comer. Con castellano puede ir a trabajar a España, como me ha pasado a mi. Si va a Francia a trabajar tiene que aprender Frances. Y ...

G: Vosotros hablais Frances. ¿Les habeis enseñado?

Maur: Antes sí.

Marr (2): El segundo idioma que estudiamos en Marruecos es Frances. Luego el tercero castellano o ingles. Nosotros empezamos a estudiar en la escuela con tres años. Yo vine aquí a estudiar en castellano. Y como llevo aquí nueve años para hablar, para comunicar en castellano no tengo problema. No puedo...

Marr (1): Nooo... eso es normal! Al ir a Francia...

G: ¿Alguno de vosotros a intentado aprender euskera? ¿Tu sí no Lamin?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Sen (2): Si. Yo llevo dos meses. Pero más en la calle con los amigos, en el trabajo...¡hablar mucho eh! No hablo bien eh,pero...

G: Tus amigos te hablan en euskera en el trabajo ¿ Te gusta que te hablen en euskera o en castellano?

Sen (2): Yo prefiero los dos. Pero de verdad de verdad prefiero en euskera. Por que no quiero que si están hablando de bueno a mi en euskera me meten duda. Igual estaban hablando bien en euskera y tienen duda y meten frases en euskera. Por que a mi me gusta aprender, sin tener duda.

Marr(2): Ahora estamos igual obligados a aprender euskera, por que muchos trabajos que salen piden el dominio del euskera. Y así ya un poco de obstáculo para nosotros. Por que vas a apuntar para el trabajo y si no tienes un buen dominio del euskera escrito y hablado estás fuera. Yo el año pasau fui a Bergara para apuntarme al curso, ya dos años que no me han mandado la carta.

G: Has ido a apuntarte para estudiar euskera y no...?

Marr (2): Sí. En Bergara iba a empezar el curso y me mandan allí arriba al euskaltegi. Que va a empezar el curso y no me mandan la carta...

G: ¿Teneis ayudas para estudiar euskera o castellano?

Marr (1): Yo ya he cogido ese curso, lo hacen corto, no vale para nada. No aprendes en una semana euskera. Hacen corto y no vale. Para aprender euskera hace falta más por ejemplo un curso largo.

G: Si, porque si tu sabes Frances el Español lo aprendes más fácil...

Marr (1): Necesita tiempo.

Sen (2): Es muy diferente.

Maur: Yo estuve seis meses o así. Un curso.

Sen (2): Tres meses es poco para aprender euskera.

G: Zuk Lamin ikasi dozun dana kalia?

Sen (2): Bai. Kalia eta orain lanian.

G: El ha aprendido lo que sabe en la calle y en trabajo. No se que más preguntar.

Sen (2): Hay también una cosa que no veo bien. Ellos dan a la jente ayuda. El año pasado tenía para Ibra una ayuda. Pero metió el empadronamiento y saber que vive con migo y con Isma y dice que no va a dar ayuda. Lamin e Isma trabajando pero no es para Ibra. Si quieres ayudar a Ibra ayuda pero no dices vives en la misma casa con Lamin e Isma y no tienes ayuda. Y el necesita ayuda, porque tiene familia...Tengo que decir ayuntamiento.

G: ¿Tu tienes familia aquí Ibra?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Sen (1): No, somos del mismo pueblo en Senegal.

Ume bat sartzen da, marrokiar baten alaba.

G: Zein za zu?

Umea: XXX

Sen (2): La jente me ayuda pero lo de Ibra no lo veo bien.

G: Veo bien el tema de las ayudas y eso y si quereis luego lo hablamos pero el trabajo es sobre lenguas y culturas. ¿Vosotros sabeis bailar, tocais el tambor, teneis muchar marcha los Senegaleses. Eso os habrá ayudado. Habéis enseñado a la jente de Bergara vuestra cultura.

Sen (2): Sí. Justo la semana pasado tocó allí en Berriatua por que nosotros tenemos un grupo de música y no nos da vergüenza sacar lo que tenemos. Nosotros los Senegales queremos enseñar siempre a la jente sacar, enseñar,... Si me gusta mucho. 2009 yo fui allí a Lekitto a dar un curso de baile.

G: ¿La jente de Osintxu tiene interes en conoceros a vosotros, vuestra lengua, vuestra cultura? ¿Por qué a nosotros los de Bergara y Osintxu os decimos que tenei que aprender el euskera y nuestra cultura pero luego a vosotros os preguntan sobre lo vuestro hay interés?

Orokorrean: Sí.

Marr (1): Aquí hay interes sobre la cultura, la comida, el baile,...

Maur: Hace tres días hicimos aquí cada uno trae la comida. Los vascos, los marroquíes, los saharauis, de todo.

G: ¿Conoceis el proyecto Auzoko? ¿Donde trabaja Mainer? ¿Se junta la jente de aquí y los que han venido de fuera, para hablar en euskera y hacer juegos y eso.

Sen (2): No.

Orokorrean: No lo conocemos.

G: Yo ya no tengo mucho que decir. Si quereis apago esto y seguimos hablando sobre otros temas.

Marr (2): Yo tengo un problema para aprender. Tengo que ir a apuntar a Eibar o a otro sitio. Hice un curso en castellano y ahora quiero hacer otro. Modulo de ciclo medio. Este año también voy a ir pero me han dicho que el grupo que va ir, solo va ir en euskera. Si quiero apuntarme tengo que ir a Eibar o a Elgoibar. Para mi es problema porque quiero sacar este título en Bergara.

G: ¿Tienes también hijos?

Marr(2): Dos sí.

G: ¿Y estudian en Bergara?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Marr(2): La niña y el niño en Osintxu. Para nosotros mejor porque estudian cerca de casa, si pasa algo... Ahora un poco...Está bien tienen comedor...

G: Ayer estuve hablando con la jente de Osintxu y para ellos es importante también. Por qué los musulmanes teneis más hijos y dicen que es impotante que los matriculéis aquí, asi pueden mantener la escuela.

Marr (1): Si yo el otro día estuve en una reunión. Como ya no tienen comedor, traen los niños para las doce y están toda la tarde en casa y es malo para la mujer. Se levanta por la mañana, trabaja en casa, prepara la comida y luego los niños a las doce. Toda la tarde hasta las cinco. Y al final se consiguió el comedor. Y luego tengo que traer a la hija de Bergara con sus hermanos.

Marr(2): Les queda un año más aquí y luego a Bergara.

G: ¿Os quedareis en Osintxu o en Bergara a vivir todos?

Marr (2): Lo más importante es el trabajo. Si hay trabajo sí. Si consigo un piso más trabajo aquí en Osintxu me quedaré sino consigo...Por aquí vivo en un piso más barato. Si llaman para otro oficio más pagado...Pero con esta crisis,ja, ja!

Marr(1): Si no hay trabajo me voy a buscar a otro sitio. A España por hay abajo. A Francia.

Maur: Yo busco una casa en Bergara, si hay mejor. Aquí tienes que coger el autobús, mucho gasto, es caro. Para mi mejor Bergara.

G: Estais agusto, pero el trabajo es lo más importante. Y volver a vuestro país no pensais...

Sen (2): Volver si.

Marr(2): Si yo pienso ahora volver los niños van a perder todo, los amigos,... Seguro.

Marr (1): Los niños...Llevo veinte pico años aquí los niños son de aquí y no quieren volver. Los pequeños cuando sean mayores que hagan su vida. ¿Qué quieren volver a su país? Que vuelvan. Yo ya les he enseñado. Si quieren bajar, bajar. Si no, se quedan aquí. Los niños pequeños olvidar, se quedan aquí. Yo tengo el Arabe e igual bajaré. Mi padre se jubiló y volvió.

Maur: A ti te falta un poco...

Denak: (barre).

Marr: 13 años. Con la ley nueva 67...

III.ERANSKINA

ELKARRIZKETA SAKONEN TRANKRIPZIOAK

ELKARRIZKETA SAKONA (1)

Emakume Osintxuar nagusiak

G: Ikerketa bat eitten nabil, unibersidadian aurkezteko. Ahalegin bat eitten dabil UEMA herri txikixetan euskeraren egoeria hobetzeko eta hor laguntzeko da.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Emak (1): Ba nik ikusten dot Osintxun euskeria galtzen dabilela. Kanpotik dator jentia eta danok ekin ga harekin erderaz eitten da...Umia eitten dabe.

Emak (2): Bai, umiak eitten dabe. Umiak bai, baina amiek gero eta gutxiau gabiz eitten.

Emak (1): Guk sekula be eztou ein erderaz, baina sekula bez! Nere etxian gure umiekin da eztogu sekula bez berba bat erderaz ein.

Emak (2): Nerian bez, baina...Urtetzon dou eta umiek eurek eitten jone gehixau geuk baino. Andaluziar bat etortzen jau eztakixena euskeraz eta gu erderaz. Edukiziñuagaittik ero harek eztakixalako, baina geu gabiz galtzen.

G: Umetan dan etxian da euskeraz eta etxian erderaz.

Emak (1): Eta eztakixenai burukon bat kaskarreko galanten bat.

G: Eta etxian erderaz ikasi ziñuaten?

Emak (1): Etxian sekula bez. Ez, ez, ez,...

G: Orduan eskolan kaskarreko bat jasoko ziñuaten...

Emak (2): Ba eskolan 3 urterako ekitzen giñen.

Emak (1): Ni 5 edo 6 urtekin hasiko nitzan.

Emak (2): Baina beti guri esan dozkue bai nere ahiztai ta bai neri, euskeraz eztakigula ondo.

Emak (1): Bai hau ondo, baina ni...

Emak (2): Ahiztai ta neri eskolan beti botatzen zozkuen kulpia euskeraz eitten giñualako. Ta nik amai...Amak zekixen erderaz idazten...

Emak (1):Zumaixan ikasi zeban, zan Aizpurutxokua, hor goittik behera bajauta. Eta zekixen leitzen eta eskribitzen erderaz eta euskeraz. Baina guk etxian erderaz eztou sekula be ein. Etxian kantatzen zozkun amak euskeraz. Ez jau okurridu bez ein.

Emak: Gure mutikua txikixa zala akordatzen naiz 10 bat urte ero eta lagun baten etxera jun eta amak "muy bien, muy bien" esan zotsan umia. Eta "ama, XXXen amak daki erderaz, ze esan jao XXX mokuak kendu eta muy bien, muy bien". Ze gure mutikuak etxian sekula erderaz ez entzutian...Haura arritxuta etorri zan lagunam amak erderaz zekixalako.

G: Zuek umetan da Osintxuar danak euskeraz bizi ziñaten? Zuek kalera eta asko jeisten ziñaten?

Emak (1): Ez. Beittizu hementxe bertan bizi ga baina ez giñan bajatzen. Gu juten giñan beste baserrixetara. Han jaixa da eta hara!

Emak (2): Ni beti zigortuta. Ni berandu etortzen nitzan da...

G: Zu ahizta gaiztua orduan?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Emak (2): Bai.

G: Eta Osintxura bajatzen ziñatenian jende gehixena edo danak euskaldunak zien...

Emak (1): Bai danak. Danak eitten zebeu euskeraz. Danok euskera eitten giñuan guk eta gero bazeren batzuk erderaz eitten zebeuak. Gure edadekuak be erderaz eitten zebeuak.

G: Ta oin hasi da immigraziñua etortzen Estado Españoletik kanpokuak, gehixenak afrikarrak ez?

Emak (2): Ez...Eh bueno...Marrokixak. Senegalekuak be badare batzuk. Baina horrekin euskaldunok hasieran.... Hasieran gutxi etorri zienian gehixau eoten giñan,baina gero grupuan etorri zienian...

Emak (1): Hasieran bai, baina gero grupuan etorri zienian. Gure alabian etxian XXX...Berorren seme bat moduan izan da. Baina oin taldian etorri dienian...Lehen pañueloik erabiltzen ez zebeuak oin pañueloua ipintzen dabe. Hemen bekuak eta haura integrau zan, baina,gero...

G: Haren umiak eta danak euskaldunak die?

Emak (1): Bai, danak euskeraz eitten dabe. Marrokixen ume danak euskeraz eitten dabe.

G: Eta eurak gutxi ez?

Emak (2): Bapez. Aiupek eta bai guk bezela edo hobeto. Euskera batuan eta gu baino gehixau da.

G: Eta aurreko jeneraziñua Españolak eta etorri zienian Osintxun igarri zan hori?

Emak (1): Orduan ikasiko giñuan guk ondo erderaz. Guk "Cara al sol" eta dana ikasi giñuan eskolan eh? Gobernadoria etortzen zanian...Mutilak eta neskak danak aparte. Eta igual eurak pasau eta begiratu giñualako zelako kopixak eta!!! Eskua be minduta!!! Guk pentzain, guk euskeraz eztou ikasi eskolan eta nik idatzi ein neike euskeraz. Eta jentia galdetzen dozta, zelan irakurri zeinke euskeraz? Eta nik, igual igual leitzen dot euskeraz. Euskeraz bai.

Ibai: Euskaltegira ez zate jua inoiz?

Emak (2): Ni bai. Titulua etara giñuan. Etorri zan ona Jose eta harek ez zekixenai euskeraz erakutzi ein bihar jakuela eta... Bergan ibili giñan gu euskeraz zea eitten eta titulua emotera etorri zan bat eta jun giñen eta kasualidadia Donostiako gure lehengusiña baten koñatua. Kasualidadez titulua emotera etorri biha zana gaixotu eta titulua emotera etorri zanak ez zekixen euskeraz.

G: Zu ibili ziñan euskaltegixan titulua etaratzen oin EGA izango zana...

Emak (2): Bai etara neban eta emon zozten tarjetia, baina, lapurretan ein zozten. Baina nik euki badaukat.

G: Orduan zuek euskeraz irakurri eta idazten badakizue?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Emak (1): Bai. Igual nere erara, fallo batzuk eta eingo dittut...S eta Z eta H. Eta erderaz falloik bapez. Euskeraz neure ustez ondo. Errekautan eta jun biotengan dana euskeraz.

G: Pixka bat konparatzearen. Gaztiauekin eta berba ein dogu eurak gaztiak zienian zela jentia Bergara jun zan bizitzera eta gero eurak etxiak ein zittuen Osintxun bertako jente gaztiak bertan erosteko etxiak. Nahi neban galdetzia enpresaren bate do jendia etorri eta horrek eraginik euki daben. Azken 30-40 urtetan asko etorri die?

Emak (1): Ni oin dala berrogeita urte ezkondu nitzen eta etorri zien extremeñuak, galiziatik eta gu lanian eta erakusten ibili giñan horri eta bastante hitz eta ikasi zittuen.

Emak (2): Nahi zebanak ikasi zeban eta nahi ez zebanak ez.

G: Ta lehenguak jarrera ona euki zeben euskeriakin...

Emak (1): Ke ba, ez zebanak nahi euskaria ikasi... Nik badaukat ezagun bat gizon euskaldun batekin ezkondu zana eta umiak euskaraz ein zeben eta ontxe hasi die euren umiekin euskeraz eitten...Eta ontxe hasi die euskeraz berba eitten. Harek ez dabe azeptau. Asko hemen hainbeste urtian bizitzen eta ez dabe berba bat be ikasi!

Emak (2): Ez dabe nahi. Baina.

G: Euren seme alabek bai. Horretan antzerakuak die lehen etorri zienak eta oinguak. Eurak ez dabe ikasi eta euren seme alabek bai. Eta jarrera aldetik lehenguak hobiauak? Antzera?

Emak (1): Nik esaten dotenak lehen etorri zien ona erdaldunak eta oin honek berrixak, oso gaizki ikusten dittue. "Harek etorri dienak eztakit ze.." Eta nik esaten dot eta zuek ez ziñaten etorri ba?

Emak (2): Bai bai, baina eurak ez dabe ikusten.

Emak (1): Oin esaten dozkue danak ipurdia garbitzen gabizela kanpotarrei eta zuek, etorri ziñaten ba eta ondo hartu giñuzen. Horrek oso ondo hartu zian. Eta oin eurak esaten dabiz bestiei. Mahaixa emon jakuen, armaixuak, etxiak,...Holaxe lagundutakuak die eta gero arrotu ein zien, gauzak ondo jun jakuenian oin bestiei gaittik "estos ya vienen!". Nik eztakitt.

G: Ikusten da eurak esaten dabela...Guk erderia derrigor biou eta euskera...Bueno gero eta hizkuntza gehixau jakin hobe baina...

Emak (1): Eta horrei erderaz ikasteko emoten jeu dana debalde eta pagau gainera.

Emak(2): Kulpia zeinek daukau? Guk. Etorri eztakit nundik eta erderaz ikastearren hilian 400 euro emoten jauela?

G: Zuek badakizue Osintxun badagola mutil bat euskeraz dakixena eta erderaz ez?

Emak (1): Bai harek ez dau lanik eitten. Harekin daren beste hiru mutil edo XXX eta...Nere semiakin dabil Embalanan.

G: Atzo egon ginan zeakin eeee...Bi senegaldarrekin.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Emak: Bai, baina beste bat da. Harek ezta lanik eitten eta hemengo neskekin be egon da... Harek dana euskeraz eitten dau eta erderaz eztaki.

G: Asunto rarua da baina eztakit demostratzen dau posible dala jendia etorri eta euskeraz ikastia. Baina osintxuarrek erderaz eitten bajaue?

Emak(2): Nik danei euskeraz eitten jet eh...Gero danek dozte amorrua baina nik euskeraz eitten dot. Zetako erderaz ein.

Emak(1): Batzuk nahi dabe eta ikasten dabe.

Emak(2): Baina askok eztabe nahi.

Emak(1): Eztabenak ikasten eztabelako nahi da.

Emak (2): Baina guk be etxau laguntzen erderara jotzen dou ta. Errespetua?Eta eurena. Eta gero eurak eitten dabe. Zu zare hemen eta heurak dare hor 3 batera eta eitten dabe euren idioman. Hori dago ondo einda? Hori da edukaziño ona? Gu ola eta heurak alkarrekin tto, tto, tto, tto...

Emak(1): Ipini eskolia guk ikasteko Marroki. Eh, igual da emon 400 euro eta ikasikou Marroki. Honek ibili dien hemen Marrokixak eta kozina kontuan eta hemen ibili dia pasa dan ostiralian eta selakuak eurek eindako tartak!!!Zelako ederrea. Zera batzuk eitten dabe kozina batzuk? Jaten egon zien eta danak ekarri zebe zeoze. Hemengo euskaldunekin batera eta pozik jungo zien eh? Esan notsan alabiai? Ta harek bu...jun die pozik! Andrak zeauak die, baina gizonak...

G: Atzo egon ginan eta danak gizonak zien.

Emak(1): Gizonak etxaeu lagatzen. Hemen andrak aintzen doun bezela...

Emak(2): Hemen esaten dabe andrak aintzen dogula gizonak baino gehixau. Esan nahi dot etxien da behintzat andrak. Eta han dare gizonen da menpe, gizonak dauzke hartuta menpian. Atzo etorri nintzan autobusian ni eta etorri zan mutil gazte bat Bergatik Osintxura. Neskiakin etorri zan eta ume txiki bat zeukan ba marrokixak begiratzen zotzan begi batekin eta neskia biolenta etorri zan. Mutil horrekin amorrua edo amenazaten sotsan bezela pentzaten neban. Esotsan umen txiki bat zeukan eta plasantzia aldera segitzen zotsan. Eta bestiak behitzen zotsanian bistia zein aldetara pasau jakin ezinda. Hori, hori lotsatuta joiak bestiak behitzen sotsalako.

G: Eta gero osintxuarren artian ikusten dozue gaur gaztiak eta umiak euskeraz eitten dabe ez?

Emak (1): Bai, bai bertakuak bai. Eta gurasuak be sekula ein eztotzenak be eitten dotze euskeraz.

G: Hori igartzen da orduan?

Emak(1): Bai, gaztiak danak euskeraz. Bergan ez, herri txikixetan gehixau eitten da.

Emak (2): Aspaldixan umiak be ikusten dittut nik erderaz.

Emak (1): Zein ume?

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Emak(2): Hor auzokuenak eta lagunak dauzke kanpotarrak eta harek be badakixe euskeraz baina... Erruberak tiratzen jone gehixau. Aspaldian entzuten dittut eta pentzatzen dot, honek erderaz?

G: Orduan bastante apostu dauke osintxuarrek mantentzeko euskalduna eta

Emak(1): Jende asko, asko etorri da batera eta klase askotakuak etorri die...Esaten dabe persona moduan jatorrenak honek senegaldarrak diela. Honek ukranianuak eta Marrokixak honek oso...

ELKARRIZKETA SAKONA (2):

OSINTXUAR GAZTEA

G: Lehen komentau doztatena. Gabiz eitten ikerketa bat. UEMA udalerrri euskaldunen mankomunidadia dabil eitten ikerketa bat udalerrri txikixetan euskeraren egoeria zelakua dan. Eta zeren arabera izango liraken herri horrek euskaldunauak edo erdaldunauak. Eta elkarrizketia zuri eittian arrazoia da oin arte egon ga Osintxura kanpotik jun dienekin eta zu baino zahartxuauekin. Horregatik ikuspuntu gaztiau batetik

G: Zuretzat hizkuntzak eta euskara zer die? Ze garrantzi emoten jatzu? Eta euskeraz etxian edo gero ikastolan ikasi dozun.

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Gazia: Neretako euskeria da nere bizitzan oinarri. Neretzat euskera nere herraminttia da komunikatzeko, aisialdian, lanian,...Ze nik gainera euskera elkarte baten lan eitten dot. Neretzako euskera da danan oinarri. Nik euskera ikasi neban etxian. Ni jaio nintzan Madrilen. Nere ama osintxuarra da, baina, nere aitta ez. Aittak eztaki euskeraz eta urte batzuk bizi izan nintzen Madrilen eta ez nekixen euskeraz. Etorri nitzan Osintxura eta segitxuan ikasi neban, Osintxun kalia oso erreza da euskera ikastia. Ba etxian eta kalia, bi hilabetian segitxuan ikasi neban.

G: Zure lagunak eta osintxuarrak, gaztiak, euskaldunak die danak?

Gazia: Osintxuarrak bai. Osintxun dana euskeraz eitten dou, baina gero Bergarara etortzen gazenian kriston diferentzia dago. Ez da horrenbeste euskeraz eitten. Osintxun danok euskeraz bizi ga, bueno ingurukuak behintzet.

G: Zuk euskeraz ikasi ziñuan Osintxun kalia eta ikastolan be bai.

Gazia: Bai, klaro Osintxun nere inguruko danak euskeraz eta nik euskeraz jakitzeko galduta. Gero ikastolan eta emoten nittuan klase partikular batzuk egunero eta horrekin ba ti ta ikasi neban.

G: Gero zure inguruan zuk beste gaztiekin eta kanpotik Osintxura bizitzera jundakuekin ze moduz? Zure inguruan kanpotik Osintxura bizitzera jundako asko dago?

Gazia: Badare batzuk. Justo nere edadekuak ez, nik 23 urte daukat, baina, 20tik beherakuak mordoxka bat dare. Ta gure adinetik gertu darenak eztauke arazoik, gurekin ibiltzen die, gustora dare...Eta umiak ikusten da ondo integrata darelara, euskeraz eitten dabe danak, ulertzen dabe eitten dabe. Eztauke gorrotoik, beste gorroto batzuk ikusi dittutenak nik etorkinak euskerakin. Nik ikusten dot Arrasaten adibidez etorkin batzuk gorroto dabela euskera. Esaten jatzu zegaittik eztozu eitten? Badakizu? No me gusta esan da...aire!

G: Eta zuk ikusten dozu kanpotik Osintxura jundako danak antzerako jarrera daukela? Marroki, Senegal edo Saharauixa izan?

Gazia: Bai, nik uste dot baietz. Tokixa baldin badago. Gehixau igartzen da edade kontuagaittik. Gurasuak eztauke jarrera berdina, ume edo gaztiekin konparata. Igual gaztiak integratzeko bihar gehixau dauke edo eztaukelako besteik. Eta gaztiak berdina da nunguak izan jarrera ona dauke.

G: Eta gazte horrek nun ikasi dabe Osintxun kalia, eskolan, euskaltegira jun die...

Gazia: Gaztiak ez die euskaltegira jun. Nik gaztiak eta ezagutzen dittut eta ez die euskaltegira jun. Nagusixak bai. Gaztiak eskolan eta kalia, kalia. Gehixena kalia da. Nik be kalia, Osintxu euskalduna da eta kalia ikasten da. Errezena kalia ikastia da.

G: Eta gero euskaltegixetan eta euskeraz ikasteko laguntza nahikua dago? Entzuten dozu nagusixen aldetik komentarioik karua dala,...Zeeze hitz egin izan dozue?

Gaztiak: Ba ez. Eztou berba ein. Baina, laguntzak badare ez? Eztou berba asko ein baina bai daukat entzunda jentia laguntza horrek hartu dittuala. Eta Marrokiarrak adibidez laguntzak

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

jaso dittue, aitta lanian eta ama ikusi dot euskaltegira juten. Bai egixa dala ekonomikoki normalian etorkinak ekonomikoki arazuak dauzkela, baina, ez dot ikusten arazo bat danik apuntatzeko.

G: Gero Auzoko programia ezagutzen dozu?

Gaztia: Ez. Auzoko Osintxun, eh...?

G: Bai proiektu bat elkartzen diena Auzotarrak eta Auzokidiak eta...

Gaztia: Ez.

G: Osintxuko gaztiak Aisialdixa, kultura, kirola eta Osintxun betetzen dozue?

Gaztia: Ez. Kirola eta askotan Bergarara jotzen dou hortara; aisialdixa euskeraz, euskera elkarte batek kudeatzen dau eta gero kultura mailan ba danetik, ba zoritxarrez Euskal Herrixan errezaua da gaztelera jotzia edo gaztelera entzuta...kultura arlua behintzat. Aukerak badare, gero gaztiak ze puntutararte aprobetxatzen daben.

G: Zuk eskubaloian jokatzen dozu.

Gaztia: Jokatzen neban.

G: Eskubaloian normalian entrenadoriak eta euskaldunak zian, danetik euki dozue...

Gaztia: Danetik euki dou, baina egixa da gehixenak eh euskalundunak. Gure entrenadoria euskalduna da, euskeraz badaki, baina segun zeini zuzentzen dan euskaraz edo erderaz, baina normalian erderaz eitxen dau. Neri zuzentzen danian, euskeraz.

G: Zuek Osintxun gaztien artian zuka eitten dozue? Ika?

Gaztia: Ika eitten dou. Ibiltzen ga 3-4 bat lagun eta ika. Gero neskei eta zuka.

G: Eta zuek baino gaztiauak?

Gaztia: Zuka. Gurekin igual ika zeoze, baina ez, zuka eitten dabe.

G: Eta nagusixauak?

Gaztia: Ika eitten dabe. Ba horixe.

G: Osintxun azken urtiaetan hizkuntza, kultura diferentia...Hori osintxuarrok zela bizi dozue?

Gaztia: Hor bua! Hori da un mundo esaten dana! Euskera maila gutxitu einda behintzet. Behintzat jakintzia eta erabilpena bai. Eta eztaikit gero eta etorkin gehixau dare, da pasada bat. Lehen zan %18xa oin igo ein da... 2012xan %18xa eta oin %23-22xa. Eta...Hainbeste egonda errezaua da ghetuak eittia eta zailaua da integratzia. Adibidez lehenengo etorkinak etorri zianian zian...Gurekin ibiltzen zian, osintxuarrekin eta hori euskerantzat ona da. Baina oin ghetuak sortu dia ta... Entzuten dia hizkuntza pilla bat, gaztiak, umiak eztabe euskeraz horrenbeste eitten,...Eta bai da hor daukau erronka potolo bat. Etorkinak hartu, baina, klaro bertakuak be bai. Zela ein euskera Osintxun...Beti euki dogun lemia Osintxu euskeraz bizi

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

dala...Hori mantentzeko edo behintzat hori berreskuratzeko ze bai galdu da, bai galdu da. Buelta dexentia hartu dau, euskera mailia...

G: Eta zeoze positiboik ikusten jatzue Osintxuarrek kanpotik hainbeste jente etortzerakuan...

Gaztia: Bai. Beste kultura batzuk ezagutzeko, beste jente batzuk ezagutzeko, ohitturak... Baina beti mantenduz guria. Akatsa hor dago, guria ezpadogu mantentzen...

G: Jente nagusixantzat izan da shok gehixau kanpoko jentia etortzia eta holan?

Gaztia: Bai. Nik uste dot baietz. Horrek ohittuta dare bizi osuan danak osintxukuak, danak ezagunak,...Nik oin batzuk ez dittut ezautzen. Baina ba, bistara batzuk antzerakuak dia ta... Bueno horrek be ohittu dia. Ez naiz egon eurekin, baina bai, da burrada bat. Ez kopurua da pasada bat, baina bueno.

G: Eta etorkizuna zela ikusten dozu Osintxun hizkuntza aldetik?

Gaztia: Hizkuntza aldetik, ni positibua naiz. Eta nik espero dot osea nik ez dot uste euskera galduko danik inundik inora eta uste dot jarraituko dogula euskeraz eitten. Horretarako bagare jo ta fuego eta edozein momentutan hor garela tabernan euskeraz mantendu...

G: Etorkiñei?

Gaztia: Bai adibidez etorri da Madrildar bat, andria Bergarakua da etorri da Osintxura bizitzera eta eztaki euskeraz. Baina umia dauka, ikasten dabil, eztau eitten, ulertu eitten dau eta esaten dau, neri ein euskeraz. Eta ez bajatzu eitten hasarretu eitten da. "Ez badotzut ulertzen esango dotzut. Baina nere ein euskeraz". Etortzen da bileretara euskeraz eitten dou, berak ulertu eitten dau eta nahiz da ez ein. Zuk jarrera ona baldin badaukazu, euskeraz eta bileriak jarraitu eitten dau. Hola beti errezaua izango da. Eta gaztiak, gaztiak nik uste dot. Hor dagola adin tarte bat ez, errezau jotzen dala erderara, eztakit dan por guay edo...Gero berriz berreskuratzen da eta nik uste dot berreskuratuko dogula.

G: Zeoze gehixau esatia nahi dok?

Gaztia: Ez, eztakit. Zeoze gehixau okurridu jatak, baina ontxe...

III.ERANSKINAK

HUSTUKETA ORRIAK

I.EZTABAIDA TALDEA

HUSTUKETA ORRI ZK.		
EUSKARAREKIN HARREMANA	Positibo	Euskara da euskaldun eitten gaittuana; euskaria super inportantia da; euskera gure altxorra ; euskarari eusteko lana ein behar da; Cataluñan bezela eingo bagiñu tonto jarri bihaga. Eta ez badakixe erantzuten...Hiria dok kulpia ez dok neria
	Negatibo	Gure arteko batzuk be galduak izango die,
	Egoera	Orduan konturatu giñan pentzau baino okerrau zala. Pentsatzen giñuan, betik euskeraz eta Osintxun ikan... Eztakit edukaziñuagaittik edo taldian badago norbaitt eztakixena segittuan erderara.
HIZKUNTZAK ETA AMA HIZKUNTZA	Etxean	euskera etxian;
	Eskolan	Erderia eskolan lehen;
	Kalean	Erderalanian
	Kanpoan	Inglesa Londresen
	Telebistan	Erdera Osintxun primera y segunda cadena ikusten
	Baliabideak	
IKASKETA PROZESUA MINTZALAGUNA, EUSKALTEGIA	Ezagutzen dute	
	Positiboa	
	Negatiboa	
ET A GA ZT	Ezagutza	Euskaraz bai Baina entornuagaittik , telebista... erderaz gehixau. Inglesa eskolan; katalana; jakin gaur danak dakixe

	Erabilera	euskera-erderazko nahasketa erabiltzen da; gehixau joeria badago erderara; kruzatzen naiz neska-mutiko pila batekin eta esango neuke erdera pilla bat Pistinetatik autos-hornosera Eta hori hemen plazan be ikusten dou; nik uste dot nere seme-alabak ez diela kapaz gaur egun konbersaziño bat erderaz eruateko; nik behintzat entzuten dot; Guraso batzuk umiai esaten fan zaittez hara eta...Eta gero artian erderaz eitteen daue eta horrek balixua kentzen dotza euskeriai; Euskera eizue! Eta guk, eta erak erderaz dabizte. Lehen be hori gehixau edo gutxiau baina....
	Kalitatea	sekulako erderakadak
	Hika	Hika gaztien artian ez da erabiltzen. ya bakarrik erdi brometan Bronkak botatzeko
	Ingurunea	eskolako lagunek erderaz Oin telebista...
ESKOLA	Egoera	. Hemengo eskolia ixtekotan egon zan ume faltiagatik
	Positibo	eskolan behartuta dare euskeraz ikastera eta hori ona dok Bergaran be ya ez dago A ereduik eta hola ba euskeria ikasiko dabe.
	Negatibo	eskolako lagunek erderaz
MIGRAZIOA	Balorazioa	Garai batian euki giñuan, oin dala 30 urte edo...Euskeraren kontra, : Eren zeian. Jarri eren paraian eta nik Española baldin banator Espainiera Irlandara juten haiz eta Gaeliko ikasiko eban? Nik behintzat inglesa. Honek gauza bera nahitta ez eittera. Kanpotik etorri dienak lehenengo nahi dabena da hitz eittia eta erderara jotzen dabe. . Eztabe ikusten biharrik gaur. 18-20 porzientua eta lehen 5-6 Lehenguak nazionalak zien eta gu behartuta genden erderaz ikastera : Umiekin ez dago arazorik erdera asko eitten da... Eurak ikusiko balue. Nik neuk eztaukat kapazidadeik esateko euskeraz eitteko Lehen zan kontra eta oin da gehixau indiferente Euskeriakin Euskal Herrixan bakarrik dauke eta igual die jendia bakarrik pasuan datozenak eta hemendik kanpo

	Positiboa	Kanpotik etorri dienak lehenengo nahi dabena da hitz eittia eta erderara jotzen dabe anaia-arreba Marrokixak euskeraz eitten dabenak euren artian eskolan behartuta dare euskeraz ikastera eta hori ona dok Marrokiar ama bat. Berak zaukon. Euskera ikasteko asmua be bazeukan amak. Bere seme alabak azkenien hizkuntza arraro baten dabiz berbetan eta nik uste dot hori oso inportantia dala Azkenian zuk babestu ein behar dozu jende hori : Guk euskera eta integraziñua landu biharra daukagu eta ez da lan erreza xumiak die Eskolan da errez eitten dabe Honek ez dare kontra. , Saliu. Ganbiako mutil bat etorri zana eta euskeraz ikasi zauen bakarrik eta oin hori erderia da beharrezkoa eta erderaz ikasten dabil gurekin euskeraz einda bestelako harreman bat sortzen dala eurak be ikusten dabe
	Negatiboa	Garai batian euki giñuan, oin dala 30 urte edo...Euskeraren kontra, nahitta ez eittera Oinguak mugitzen gazenez portzentaje altuauan eta ingurua dagonez kutsatuta...Ba... Gu gutxiau gare autoktonuak, bertakuak, Osintxukuak Helduena , gurasuena...Eztakit hainbeste kontzientzia dagon atzetik datozenak, seme alabak euskeraz ikastia : Gurasuek erderaz entzun eta ez dotze esaten umiei ei euskeraz! Eta bertakuak be... Arazo asko dauzkau. Nik uste dot eztabela ikusten nezesidadia biharra erabat sinbolikua danez. Ez doztenez sekula inun eskatzen? Euskaraz ikastia asko kostatzen da
	Kontraesanak	Lehen naturalki jotzen zan euskerara. Etorri zienak igual inork ez zeban egin euskeraren aldeko pausorik Gurasuek erderaz entzun eta ez dotze esaten umiei ei euskeraz! Eta bertakuak be... Plazan ez dago Marrokiar asko. Ez baina daukagu plazan edo onduan Marrokiar edo Peruar bat eta ya danok erderaz. Geure deretxuan garela euskeraz eitteko eta pixkat apartauta sentiduko bazien igual gerturatuko lirakie Integraziñua. Baztertze horretara joko bagiñuan... : Nik ein biot edo ikasiko nuke. Jarrera hori badauke, baina gero ez dabe eitten Gaurko berotasuna igual bihar oztu eitten da.
	Aurriritziak	jende hori
AISIALDIA	Saltoki handiak	Ni juten naiz Bilbora denda haundi batera. Eta ze inbiozu euskeraz. Beste mundu bat da zoiaz Bilbora Corte Inglesera eta amorrus euskeraz eskatu. Eta jentiak euskeraz erantzun! Jente gaztiak badaki. Eta Gasteizera jun eta zuk erderaz ein eta berak euskeraz erantzuten dotzunian. Esaten dozu...Ta ni nun nao? Aspaldixan dexente
	Osintxun Lagunekin (Osintxutik kanpo)	Nik euskera gutxien eitten doten lekua da nire kuadrillia. Eta euskera danek dakixe, baina ohituria Gu gutxi Nere semiak eta eskola kirola eta dana euskeraz emoten debe
LA NA	Balorazioa	eztaukagu ixa harremanik Bazkaltzera etorri zubixa pasau eta jun eitten die. Existidu be eztie eitten ixa Osintxuarrentzat Gatzagan

	Positiboa	<p>gero eta gutxiau. Soraluze enpresa “Danok bat”en dago eta kriston diferentzia igartzen da Bertan sartzen ari dan jendia gaztia da eta euskalduna Nik dana euskeraz Eskolan jangelan jende gazte ixa danak euskeraz ikasi dau Ni gainera euskera batzordien nau enpresan Daz Emuneko teknikarixek eta...Oso poliki baina ondo pelma jartzeko balixo dau. Inportantie da. Zoritxarrez baina beharrezkua da Neria lan postu publiko bat da eta bai, perfila behar dozu “Bai, bai. Neretako derrigorrez. Ni zegaittik jun bia naiz leku batera eta erderaz ein Euskal Herrixan baldin banago. Eta derrigorrezkua gainera eh”.” Nik pe bai. Eta gainera lanpostu publikuak baldin badie gehixau”</p>
	Negatiboa	<p>danetik. Tendentzia haundixa dau erderara. telefonoz eta asko eitten dogu erderaz . Ez badozu euskeraz hasieratik eitten transportistekien eta...Eurak oso komodo dare eta azkenian erderara jotzen dozu. Neuri pasatzen jat. Inguruko guztioek etiten dou. eta oie ke pasas a las dos berak. Eta hurrenguan neri kostea eitten jat eittia: Guk daukagu enpresa bat Bergan eta beste bat Lezon eta ez.</p> <p>1: Neria lan postu publiko bat da eta bai, perfila behar dozu</p>
	Kontrasenak	<p>Erderaz ikasi zebe eta gaztelerara jotzen dabe. Konturatzen ga eta berriz euskerara. Gero gurasuekin erderaz. Bestela egunerokuan euskeraz arabarra eta da euskaldun berrixa. Ba bera da bakarria euskerari eutsi eta segi ta segi ta segi . Gu berriz como ya te he dicho eta holakuak</p>
AUZOK O		
EUSKAL TEGIAK		<p>Osintxun ez dago aukeraik. Bergaran bai. Baina norberak interesa eta gogoia baldin badauka baleike</p>

ETXE BIZITZA		<p>Jentia jun da baina ez neban esango asko, igual boladaka... Gurian bai, baina jotzen badazu atzeratu jende asko junda. Bergan bizi die Osintxuko asko Urte askuan ez da aukerarik egon, etxeik eta ez da egon. gehixena Osintxuarrak die etxe berrietan. Baina kanpotik etorritxakuk be badare. Bueno, Osintxu bizirik dago eh! : Bergararik eta jende gazte pixkat etorri da Etxe oso zaharrak dare eta guk bakarrik ezin</p>
ADMINISTRAZIOA		<p>: Osintxun ez dago aukerarik. Bergaran bai. Baina norberak interesa eta gogoia baldin badauka baleike . Udaletxiak eta ,...gauzak eitteko nahixa baina Guk ein giñuan hor lana udaletxiakin batera etxiak Oin be nahi haundixakin gare gauzak eitteko baina krisisa herri izaerakin egin nahi dogula aurea. Baina hortarako han goititik, Bergarako Udaletxetik etorri bia da laguntasuna.</p>
EUSKAL DUN/ERDIALD		
IRAGAN A		
ETORKIZUNA		<p>Gaur egunian igual premiña gehixau dago gaztia. Iguale falta dok 25etik 31ra... Gaur Otik 14rako neska mutikuak pilla bat egongo die. ciudad dormitorio : Bai, bai. Bailara honetan Bergararik Aretxabaletarako makro-proiektu horrek oso izorrrauta jaok: autopistak, trenak...Eta etortzen bahaiz honuntz nolabait hau nahiko birjen jaok</p>

2.EZTABAIDA TALDEA

HUSTUKETA ORRI ZK.

EUSKARAREKIN HARREMANA	Positibo	<p>Pero de verdad de verdad prefiero en euskera. Por que no quiero que si están hablando de bueno a mi en euskera me meten duda. Igual estaban hablando bien en euskera y tienen duda y meten frases en euskera. Por que a mi me gusta aprender, sin tener duda; Si. Yo llevo dos meses. Pero más en la calle con los amigos, en el trabajo...¡hablar mucho eh! No hablo bien eh,pero...;</p> <p>Zuk ikasi dozun dana kalia? Bai. Kalia eta orain lanian; que nosotros tenemos un grupo de música y no nos da vergüenza sacar lo que tenemos. Nosotros los Senegales queremos enseñar siempre a la jente sacar, enseñar,... Si me gusta mucho. 2009 yo fui allí a Lekitto a dar un curso de baile; Aquí hay interes sobre la cultura, la comida, el baile,... ;Hace tres días hicimos aquí cada uno trae la comida. Los vascos, los marroquíes, los saharauis, de todo</p>
	Negatibo	<p>); Yo tengo un problema para aprender. Tengo que ir a apuntar a Eibar o a otro sitio. Hice un curso en castellano y ahora quiero hacer otro. Modulo de ciclo medio. Este año también voy a ir pero me han dicho que el grupo que va ir, solo va ir en euskera. Si quiero apuntarme tengo que ir a Eibar o a Elgoibar. Para mi es problema porque quiero sacar este título en Bergara</p> <p>Ahora estamos igual obligados a aprender euskera, por que muchos trabajos que salen piden el dominio del euskera. Y así ya un poco de obstáculo para nosotros. Por que vas a apuntar para el trabajo y si no tienes un buen dominio del euskera escrito y hablado estás fuera</p>

	Egoera	
HIZKUNTZAK ETA AMA HIZKUNTZA	Etxean	Si, en casa hablamos Arabe; Para hablar en casa Arabe. Porque euskera ya van a entender en la escuela; : Si yo el otro día estuve en una reunión. Como ya no tienen comedor, traen los niños para las doce y están toda la tarde en casa y es malo para la mujer. Se levanta por la mañana, trabaja en casa, prepara la comida y luego los niños a las doce. Toda la tarde hasta las cinco. Y al final se consiguió el comedor. Y luego tengo que traer a la hija de Bergara con sus hermanos
	Eskolan	
	Kalean	Si. Yo llevo dos meses. Pero más en la calle con los amigos, en el trabajo...¡hablar mucho eh! No hablo bien eh,pero...;
	Iritziak oro har	Pero si tu vas a Marruecos aprendes a hablar enseguida Marroquí; si quieres trabajar tienes que aprender Español; : Para trabajar y para cualquier cosa. Si vas a hacer un trato y no te entienden; Si vas ahí y se habla una lengua hay que aprender y yasta. Si vienes a Senegal vas a hablar France por que se habla en todas partes; Sí también hablo Wolof y el idioma de Senegal. El Wolof se habla en todo Senegal. Si no sabes france Wolof. Y luego en la ciudad en que vivimos se habla el Cerer; . En mi país se hablan varios idiomas. Marr: Dialectos; En Marruacos Arabe, France, Serany,...Hay cuatro o cinco dialectos. Sahara: También hablo Hasaní; Eso pasa antes aquí en Euskadi, con franco prohibido hablar en euskera el idioma de aquí. Marr: Son cosas políticas de Franco, es otra cuestión
	Baliabideak	

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

	Hizkuntzen ezagutza	Maroko: Frances, Arabe, Castellano y un poco de ingles; Hablo con los niños en euskera algo; Mauritania: Arabe, Frances y un poco castellano; Senegal (1): Yo hablo, Arabe, France, Castellano y euskera un poco; Senegal (2): Frances, Arabe, Español...; Mauritania: Arabe, Frances, Castellano e ingles y euskera pixka bat, un poquito;
HAUR ETA GAZTEAK	Ezagutza	Yo tengo la mayor 23, la otra 16 y 15 y luego los dos pequeños; Maur: Hablan euskera y castellano; Arabe. Frances no; Yo conozco a extranjeros que van a otro país y no le han enseñado su idioma y llega un momento que tienen 20 años y quieren bajar para abajo, a su país, y tienen un problema para los niños.
	Erabilera	Si, en casa hablamos Arabe; Si, en casa hablamos Arabe
	Kalitatea	
	Hika	
	Ingurunea	
ESKOLA	Egoera	He metido allí a estudiar en la Elemental; un profesor de educación de San Sebastian; Sí. En un país que se habla en euskera me parece bien. Para el futuro les va a venir bien, están estudiando en euskera y aprenden el castellano. Mi hijo que tiene estudios en castellano y va a Castellon o Madrid y a mi hijo el euskera no le da de comer. Con castellano puede ir a trabajar a España, como me ha pasado a mi. Si va a Francia a trabajar tiene que aprender Frances. Y ...
	Positibo	Sahara: El idioma de una persona es importante para aprender aquí en la escuela; la pública, San Martin. Yo tengo en San Martin una y al lado en Agirre otra. Los dos pequeños aquí en Osintxu;
	Negatibo	de religión, el profesor tiene que mandar al consulado y el consulado nos ...nuestros hijos la idioma de la religión. Por que ellos van a estudiar castellano. Consigo todos los papeles, mando la carta y en dos años ni si ni no, no hay respuesta.

MIGRAZIOA	Balorazioa	
	Positiboa	Osintxu? Si hay trabajo bien, pero ahora; hay ayuda del Gobierno Vasco sino...Mejor tener trabajo; Bien en casa, los niños son contentos y eso es lo importante; no tengo problemas con la gente del barrio. Estoy bien, muy bien. Yo también estoy muy bien. No digo que en Almeria estaba mal pero...La vida de aquí, y la jente de aquí no es como la de Andalucia; somos familia, somos inmigrantes y somos musulmanes y necesitamos algún día para juntarnos un lugar para hablar y para ayudarnos; todo guay; a gusto. Para mis hijos el pueblo esta bien. Por que llevas a los niños a un pueblo grande y estás preocupado. Pero aquí los niños están fuera jugando y todos nos conocemos. Yo conozco a Ibraim el conoce a... Sea vasco, musulman,...Nos llevamos bien todos. Nunca he tenido problemas
	Negatiboa	Pero aquí la cosa está mal, no hay trabajo para mi para la familia. Tenemos familia también aquí una niña de 18 años. Vinimos toda la familia pero está mal la cosa; Racismo casi no voy a decir nada por que en todos los países hay; Marr:La administración si. La administración de Bergara si. Con los extranjeros el ayuntamiento de Bergara si. Si va uno de aquí con los papeleos bien, si va un extranjero al otro lado. Te piden cualquier cosa; Pero vas al juzgado de Bergara y pone un papel grande; Maur: : Mi niño nació aquí. Tiene acta de nacimiento aquí del juzgado. A Eibar, te digo traje dos testigos Españoles. El niño nació aquí, tiene acta de nacimiento del juzgado, por que tiene que traer dos testigo de aquí.
	Kontraesanak	
	Aurriritziak	
LANA	Balorazioa	
	Positiboa	
	Negatiboa	
	Kontrasenak	
EUSKAL GINTZA	AUZOKO	No lo conocemos

	EUSKALTEGIA K	<p>Necesita tiempo; Es muy diferente; : Yo estuve seis meses o así. Un curso; Tres meses es poco para aprender euskera.</p> <p>. Yo el año pasau fui a Bergara para apuntarme al curso, ya dos años que no me han mandado la carta. Yo ya he cogido ese curso, lo hacen corto, no vale para nada. No aprendes en una semana euskera. Hacen corto y no vale. Para aprender euskera hace falta más por ejemplo un curso largo En Bergara iba a empezar el curso y me mandan allí arriba al euskaltegi. Que va a empezar el curso y no me mandan la carta...; Yo ya he cogido ese curso, lo hacen corto, no vale para nada. No aprendes en una semana euskera. Hacen corto y no vale. Para aprender euskera hace falta más por ejemplo un curso largo</p>
	MINTZALAGU NA	
ETOR KIZU NA		<p>Si no hay trabajo me voy a buscar a otro sitio. A España por hay abajo. A Francia.</p> <p>Maur: Yo busco una casa en Bergara, si hay mejor. Aquí tienes que coger el autobús, mucho gasto, es caro. Para mi mejor Bergara.</p> <p>) Lo más importante es el trabajo. Si hay trabajo sí. Si consigo un piso más trabajo aquí en Osintxu me quedará sino consigo...Por aquí vivo en un piso más barato. Si llaman para otro oficio más pagado...Pero con esta crisis,ja, ja</p> <p>Senegal: Volver si.</p> <p>Marr(2): Si yo pienso ahora volver los niños van a perder todo, los amigos,... Seguro.</p> <p>Marr: Los niños...Llevo veinte pico años aquí los niños son de aquí y no quieren volver. Los pequeños cuando sean mayores que hagan su vida. ¿Qué quieren volver a su país? Que vuelvan. Yo ya les he enseñado</p>

ELKARRIZKETA SAKONA (1):

HUSTUKETA ORRI ZK.		
EUSKAR AREKIN HARREM ANA	Indarguneak	
	Ahuleziak	Umiak bai, baina amiek gero eta gutxiau gabiz eitten ;Ba nik ikusten dot Osintxun euskaria galtzen dabilela;

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

HIZKUNTZAK ETA AMA HIZKUNTZA	Etxean	Guk sekula be eztou ein erderaz, baina sekula bez! Nere etxian gure umiekin da eztogu sekula bez berba bat erderaz ein.
	Eskolan	
	Kalean	ez giñan bajatzen. Gu juten giñan beste baserrixetara. Han jaixa da eta hara!; Bai danak. Danak eitten zeben euskeraz; bazeren batzuk erderaz eitten zebenak. Gure edadekuak be erderaz eitten zebenak.
	Kanpoan	
	Telebistan	
HAUR ETA GAZTEAK	Baliabideak	
	Ezagutza	
	Erabilera): Bai, bai bertakuak bai. Eta gurasuak be sekula ein eztotzenak be eitten dotze euskeraz.; Bai, gaztiak danak euskeraz. Bergan ez, herri txikixetan gehixau eitten da; Emak (2): Aspaldixan umiak be ikusten dittut nik erderaz
	Kalitatea	
	Hika	
ESKOLA	Ingurunea	
	Egoera	Baina beti guri esan dozkue bai nere ahiztai ta bai neri, erderaz eztakigula ondo;
	Positibo	
MIGRAZIOA	Negatibo	eskolan beti botatzen zozkuen kulpia euskeraz eitten giñualako. Ta nik amai...; Guk "Cara al sol" eta dana ikasi giñuan eskolan eh? Gobernadoria etortzen zanian...Mutilak eta neskak danak aparte. Eta igual eurak pasau eta begiratu giñualako zelako kopixak eta!!! Eskua be minduta!!
	Balorazioa Hasieran gutxi etorri zienian gehixau eoten giñan, baina gero grupuan etorri zienian...; Jende asko, asko etorri da batera eta klase askotakuak etorri die...

	Positiboa	<p>Umiak eitten dabe. Berorren seme bat moduan izan da; Marrokixen ume danak euskeraz eitten dabe; oin dala berrogeita urte ezkondu nitzen eta etorri zien extremeñuak, galiziatik eta gu lanian eta erakusten ibili giñan horri eta bastante hitz eta ikasi zittuen; ontxe hasi die euren umiekin euskeraz eitten; Harek dana euskeraz eitten dau eta erderaz eztaki;): Nik danei euskeraz eitten jet eh...Gero danek dozte amorrua baina nik euskeraz eitten dot. Zetako erderaz ein;): Batzuk nahi dabe eta ikasten dabe; Honek ibili dien hemen Marrokixak eta kozina kontuan eta hemen ibili dia pasa dan ostiralian eta selakuak eurek eindako tartak!!!Zelako ederra; ? Ta harek bu...jun die pozik!</p>
	Negatiboa	<p>Kanpotik dator jentia eta danok ekin ga harekin erderaz eitten da...; Andaluziar bat etortzen jau eztakixena euskeraz eta gu erderaz. Edukiziñuagaittik ero harek eztakixalako, baina geu gabiz galtzen; Lehen pañueloik erabiltzen ez zebenak oin pañueloua ipintzen dabe; Eta eurak gutxi ez?Emak (2): Bapez; Asko hemen hainbeste urtian bizitzen eta ez dabe berba bat be ikasi!; Eztabenak ikasten eztabelako nahi da.; Andrak zeauak die, baina gizonak...; dare gizonen da menpe</p>
	Kontraesanak	<p>): Nik esaten dotenak lehen etorri zien ona erdaldunak eta oin honek berrixak, oso gaizki ikusten dittue. “Harek etorri dienak eztakit ze..” Eta nik esaten dot eta zuek ez ziñaten etorri ba?; Oin esaten dozkie danak ipurdia garbitzen gabizela kanpotarrei eta zuek, etorri ziñaten ba eta ondo hartu giñuzen. Horrek oso ondo hartu zian. Eta oin eurak esaten dabiz bestiei. Mahaixa emon jakuen, armaixuak, etxiak,...Holaxe lagundutakuak die eta gero arrotu ein zien, gauzak ondo jun jakuenian oin bestiei gaittik “estos ya vienen!”. Nik eztakitt; Baina guk be etxau laguntzen erderara jotzen dou ta. Errespetua?Eta eurena. Eta gero eurak eitten dabe. Zu zare hemen eta heurak dare hor 3 batera eta eitten dabe euren idioman. Hori dago ondo einda? Hori da edukaziño ona? Gu ola eta heurak alkarrekin tto, tto, tto, tto...</p>
	Aurriritziak	
L A N A A I S I A L D I A	Saltoki handiak	
	Osintxun	
	Lagunekin (Osintxutik kanpo)	
L A N A	Balorazioa	

	Positiboa	
	Negatiboa	
	Kontrasenak	
AUZ OKO		
ETXEBI ZITZA		
ADMINI STRAZI OA		Eta horrei erderaz ikasteko emoten jeu dana debalde eta pagau gainera
EUSKAL TEGIA		Ni bai. Titulua etara giñuan
IRAGAN A		
ETORKI ZUNA		
B		

ELKARRIZKETA SAKONA (2)

HUSTUKETA ORRI ZK.		
ARAR EKIN HAR REM	Positiboak	Neretako euskera da nere bizitzan oinarri. Neretzat euskera nere herra minttia da komunikatzeko, aisialdian, lanian,...
	Negatiboak	

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

HIZKUNTZAK ETA AMA HIZKUNTZA	Etxean	Madriilen eta ez nekixen euskeraz. Etorri nitzan Osintxura eta segitxuan ikasi neban, Osintxun kalia oso erreza da euskera ikastia. Ba etxian eta kalia, bi hilabetian segittuan ikasi neban.
	Eskolan	
	Kalean	Madriilen eta ez nekixen euskeraz. Etorri nitzan Osintxura eta segitxuan ikasi neban, Osintxun kalia oso erreza da euskera ikastia. Ba etxian eta kalia, bi hilabetian segittuan ikasi neban. Gaztiak eskolan eta kalia, kalia. Gehixena kalia da. Nik be kalia, Osintxu euskalduna da eta kalia ikasten da. Errezena kalia ikastia da. Entzuten dia hizkuntza pilla bat, gaztiak, umiak eztabe euskeraz horrenbeste eitten,...
	Kanpoan	
	Telebistan	
	Baliabideak	
IKASKETA PROZESUA MINTZALAGUNA, EUSKALTEGIA	Ezagutzen dute	
	Positiboa	
	Negatiboa	
HAUR ETA GAZTEAK	Ezagutza	
	Erabilera	Osintxuarrak bai. Osintxun dana euskeraz eitten dou, baina gero Bergarara etortzen gazenian kriston diferentzia dago. Ez da horrenbeste euskeraz eitten. Osintxun danok euskeraz bizi ga, bueno ingurukuak behintzet; Hor dagola adin tarte bat ez, errezau jotzen dala erderara, eztaikit dan por guay edo...Gero berriz berreskuratzen da eta nik uste dot berreskuratuko dogula.
	Kalitatea	
	Hika	: Ika eitten dou. Ibiltzen ga 3-4 bat lagun eta ika. Gero neskei eta zuka
	Ingurunea	Zuka. Gurekin igual ika zeoze, baina ez, zuka eitten dabe
ESKO LA	Egoera	
	Positibo	ikastolan eta emoten nittuan klase partikular batzuk egunero
	Negatibo	

MIGRAZIOA	Balorazioa	Hori da un mundo esaten dana! Euskera maila gutxitu einda behintzet. Behintzat jakintzia eta erabilpena bai. Eta eztaikit gero eta etorkin gehixau dare, da pasada bat. Lehen zan %18xa oin igo ein da... 2012xan %18xa eta oin %23-22xa. Eta...Hainbeste egonda erreza da ghetuak eittia eta zaila da integratzia. Adibidez lehenengo etorkinak etorri zienian zian...Gurekin ibiltzen zian, osintxuarrekin eta hori euskerantzat ona da. Baina oin ghetuak sortu dia ta...
	Positiboa	gure adinetik gertu darenak eztauke arazoik, gurekin ibiltzen die, gustora dare...Eta umiak ikusten da ondo integrata darella, euskeraz eitten dabe danak, ulertzen dabe eitten dabe. Eztauke gorrotoik, beste gorroto batzuk ikusi dittutenak nik etorkinak euskerakin. Nik ikusten dot Arrasaten adibidez etorkin batzuk gorroto dabela euskera. erronka potolo ba; Madrildar bat, andria Bergarakua da etorri da Osintxura bizitzera eta eztaiki euskeraz. Baina umia dauka, ikasten dabil, eztau eitten, ulertu eitten dau eta esaten dau, neri ein euskeraz. Eta ez bajatzu eitten hasarretu eitten da. "Ez badotzut ulertzen esango dotzut. Baina nere ein euskeraz". Etortzen da bileretara euskeraz eitten dou, berak ulertu eitten dau eta nahiz da ez ein. Zuk jarrera ona baldin badaukazu, euskeraz eta bileriak jarraitu eitten dau
	Negatiboa	Gurasuak eztauke jarrera berdina, ume edo gaztiekin konparauta
	Kontraesanak	
	Aurriritziak	
AISIALDIA	Saltoki handiak	
	Osintxun	
	Lagunekin (Osintxutik kanpo)	: Ez. Kirola eta askotan Bergarara joten dou hortara; aisialdixa euskeraz, euskera elkarte batek kudeatzen dau; gaztelera entzutia...kultura arlua behintzat. Aukerak badare, gero gaztiak ze puntutararte aprobetxatzen daben; entrenadoriak Danetik euki dou, baina egixa da gehixenak eh euskalundunak; euskeraz badaki, baina segun zeini zuzentzen dan euskaraz edo erderaz
LANA	Balorazioa	
	Positiboa	
	Negatiboa	
	Kontrasenak	
ETXEBIZ ITZA		Ez.
ADMINISTRAZIOA	Laguntzak	Ba ez. Eztou berba ein. Baina, laguntzak badare ez? Eztou berba asko ein baina bai daukat entzunda jentia laguntza horrek hartu dittuala. Eta Marrokiarrak adibidez laguntzak jaso dittue, aitta lanian eta ama ikusi dot euskaltegira juten ez dot ikusten arazo bat danik apuntatzeko.

EUSKAL TEGIA	Balorazioa	Gaztiak ez die euskaltegira jun; Nagusixak bai.
IRAGAN A		
ETORKI ZUNA		ni positibua naiz. Eta nik espero dot osea nik ez dot uste euskera galduko danik inunik inora eta uste dot jarraituko dogula euskeraz eitten. Horretarako bagare jo ta fuego eta edozein momentutan hor garela tabernan euskeraz mantendu...

BIBLIOGRAFIA

IV. INKESTA SOZIOLINGUISTIKOA (2008). Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia. Gasteiz.

OZAITA AZPIROZ, MIKEL (2010) "Auzoko euskara aniztasunean ikerlana".

UNZURRUNZAGA, Agustin. "Euskara eta Immigrazioa". Bat Soziolinguistika aldizkaria. 52 zbk. 2004ko iraila.

UNZALU ETXABE, Galder eta ELKORO GABILONDO, Mainer (2010). "Auzoko Egitasmoa, Diseinu Txostena" (argitaratu gabe). Topagunea

URIZARBARRENA, Itziar "Osintxu suspertzeko Garapeneko Dinamika Autonomoa".

Martinez, Z.; Jausoro.N; Altuna.O.;Berrio-Otxoa, K. (2011-2012). 2.1. Ikerketa Sozilinguistikorako Metodologia eta Teknikak. *HIZNET, Hizkuntza Plangintza Unibertsitateko Espezialista*. Donostia-San Sebastián. Euskal Herriko Unibertsitatea

Euskara eta euskalduntzeko p-lanak Osintxun

Webgrafia:

www.auzoko.topagunea.com

www.bergara.net